

4.3
Gunnar Vad Jørgensen
Skorkærvej 16, Madum
6990 Ulfborg

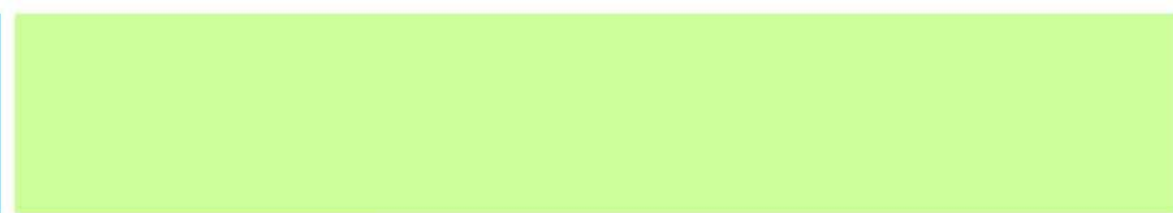
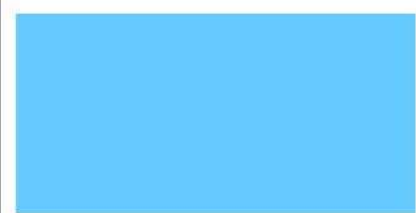
Dato: 23-12-2009
Sagsnr.: 032465-2007
Henv. til: Brian Daniel Bak
Tlf.: 96117795

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvæg- og pelsdyrbruget

VIBHOLM

på matr. nr. 4 m og 4 a, Madum By, Madum,
beliggende Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg

**§ 12 MILJØGODKENDELSE MED-
DELT I HENHOLD TIL LOV NR. 1572
AF 20/12 2006 OM MILJØGOD-
KENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD	8
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	8
ANLÆG	8
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	8
<i>Stalde – se i øvrigt under ammoniak</i>	9
<i>Ventilation</i>	9
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	9
<i>Foder</i>	9
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	9
<i>Døde dyr</i>	9
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	10
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	10
<i>Påfyldning af gyllevogne</i>	10
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	10
<i>Ammoniak</i>	10
<i>Lugt</i>	11
<i>Transport</i>	11
<i>Støj</i>	11
<i>Støv</i>	12
<i>Lys</i>	12
<i>Spildevand</i>	12
<i>Skadedyr</i>	12
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	13
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	13
<i>Renere teknologi</i>	14
<i>Varetagelse af hensyn til landskab</i>	14
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	14
UDBRINGINGSAREALER	14
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	14
<i>Sædskifte</i>	14
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	15
<i>Fosfor</i>	15
<i>Nitrat</i>	15
<i>Bilag IV-arter</i>	15
<i>Grundvand</i>	15
OFFENTLIGHED OG GENERELLE FORHOLD	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
ANLÆGGET - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	20
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	21
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	21
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	23

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

<i>Drift</i>	23
<i>Stalde</i>	24
<i>Ventilation</i>	28
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	28
<i>Foder</i>	28
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	29
<i>Fyringsanlæg</i>	30
<i>Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof</i>	30
<i>Affald og kemikalier</i>	31
<i>Døde dyr</i>	32
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	33
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDTERING	34
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	34
<i>Påfyldningsplads for gyllevogne</i>	35
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	36
<i>Transport af husdyrgødning til lejede gyllebeholdere</i>	36
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	37
<i>Ammoniak</i>	37
<i>Lugt</i>	39
<i>Transport</i>	40
<i>Støj</i>	41
<i>Støv</i>	42
<i>Lys</i>	42
<i>Spildevand</i>	42
<i>Skadedyr</i>	43
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	43
BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	44
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	45
<i>Renere teknologi</i>	46
VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB	48
OPHØR AF HUSDYRBRUGET	48
ALTERNATIVE MULIGHEDER	48
AREALER - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	49
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	49
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	49
<i>Sædskifte</i>	52
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	52
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	53
NATURA 2000-OMRÅDER, GRUNDVAND SAMT BILAG IV ARTER	54
<i>Beskrivelse af Nisum Fjord og udpegningsgrundlag</i>	55
<i>Regionplanens målsætning</i>	57
<i>Nisum Fjords tilstand</i>	57
<i>Beskrivelse af Stadil og Vest Stadil Fjord og udpegningsgrundlag</i>	60
<i>Regionplanens målsætning</i>	61
<i>Stadil Fjords tilstand</i>	62
<i>Husdyrtrykket i oplandet til Stadil- og Nisum Fjord</i>	65
<i>Fosfor</i>	67
<i>Nitrat</i>	70
<i>Holstebro Kommunes vurdering af påvirkningen af Stadil- og Nisum Fjord</i>	72
<i>Grundlaget for forhåndsvurderingen</i>	74
<i>Bilag IV-arter</i>	74
<i>Grundvand</i>	75
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	76
BILAG	77
BILAG 1 – SITUATIONSPLAN	77

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

BILAG 2 – BELIGGENHEDSPLAN	78
BILAG 3 – TRANSPORTRUTER TIL LEJEDE GYLLEBEHOLDERE.....	79
BILAG 4 – GØDNINGSTRANSPORTRUTER.....	80
BILAG 5 – AMMONIAKDEPOSITION PÅ NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG.....	81
BILAG 6 – UDBRINGNINGSAREALER - OVERSIGTSKORT	82
BILAG 6/1 – UDBRINGNINGSAREALER – KORTUDSNIT 1	83
BILAG 6/2 – UDBRINGNINGSAREALER – KORTUDSNIT 2	84
BILAG 6/3 – UDBRINGNINGSAREALER – KORTUDSNIT 3	85
BILAG 7 – UDBRINGNINGSAREALER, § 7 NATURTYPER OG BUFFERZONER	86
BILAG 8 – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING OG § 3 - NATUROMRÅDE.....	87
BILAG 9 – UDBRINGNINGSAREALER OG JORDTYPER	88
BILAG 10 – OPLAND, AFVANDINGS- OG LAVBUNDSFORHOLD.....	89
BILAG 11 – NITRATKLASSER	90
BILAG 12 – GRUNDVAND.....	91
BILAG 13 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2.....	92
BILAG 13 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2.....	93

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	23-12-2009
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12
Husdyrbrugets navn	Gunnar Vad Jørgensen
Husdyrbrugets adresse	Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg
Husdyrbrugets telefonnumre	97 49 05 65 / 22 53 38 04
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Gunnar Vad Jørgensen
Matr. nr.	4 m og 4 a
Ejerlav	Madum By, Madum
CVR-nr. / P-nr.	25047362 / 19235637
CHR	11669
Ejendomsnr.	6610180403
Husdyrbrugets konsulent	Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk Landboforening Tlf. nr. 96 81 42 23
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Ejendommen på Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg drives som kvæg- og pelsdyrbrug. Ejendommenes hidtidige dyrehold er på 130 årskøer (tung race), 5 kvier/stude (tung race, 6-26 mdr.), 14 småkalve (tung race, 0-6 mdr.), 65 tyrekalve (tung race, 0-6 mdr.) og 4.000 mink (årstæver), svarende til i alt 249,42 dyreenheder (DE).

Gunnar Vad Jørgensen søgte den 13. august 2007 Holstebro Kommune om miljøgodkendelse til at udvide kvægbruget til en produktion af 270 årskøer (tung race), 211 kvier/stude (tung race, 6-25 mdr.), 68 småkalve (tung race, 0-6 mdr.), 135 tyrekalve (tung race, 0-6 mdr.) og fortsat 4.000 mink (årstæver), svarende til i alt 499,9 DE. I forbindelse med udvidelsen ønskes opført en ny kvægstald (ca. 2.960 m²), en ny kalvestald (1.360 m²) og en foderlade i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Derudover etableres fire ensilagepladser (i alt ca. 3.400 m²).

Anlægget drives som et økologisk kvægbrug og en konventionel minkfarm, mens arealerne drives økologisk.

Den nye kostald etableres med præfabrikerede drænedede gulve med 2 % fald og skrabning hver 2. time, mens den nye kalvestald etableres som dybstrøelsesstald. Der etableres skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal i den eksisterende kostald. Minkfarmen er bestående af 3 afsnit, hvor der i afsnit 1 og 3 er manuel udmugning, mens der i afsnit 2 er automatiseret udmugning. Der udmuges 2 gange ugentligt i staldafsnit 1 og 3 og dagligt i staldafsnit 2.

Ansøger råder over i alt 373,96 ha ejet og forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Desuden er der aftale om overførsel af overskydende husdyrgødning til andre ejendomme svarende til 85,41 ha. Udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Stadil - og Nissum Fjorde, der er udpeget som Natura 2000 områder. Arealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord er udpeget som Nitratklasse III.

De væsentligste miljøbelastninger fra husdyrbruget er støj fra transport samt støv, lugt og ammoniakfordampning fra husdyrbruget. Derudover produceres en mindre mængde affald. For at sikre, at udvidelsen kan foregå, så husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, er der i denne godkendelse bl.a. fastsat specielle vilkår til ammoniakfordampningen fra stald og lager, samt krav om at husdyrbruget løbende skal forholde sig til mulighederne for renere teknologi og BAT.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af kvæg- og pelsdyrbruget på Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg i Holstebro Kommune.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter på ejendommen, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget. Hele husdyrbruget er godkendelsespligtig, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

Baseret på de givne oplysninger i ansøgningen og suppleret med kommunens vilkår og vurderinger meddeles Gunnar Vad Jørgensen, godkendelse af den ansøgte produktion af 270 malkekøer, 211 kvier, 68 småkalve og 135 tyrekalve samt 4000 mink svarende til i alt 499,9 DE, på ejendommen matr. nr. 4 m og 4 a Madum By Madum, beliggende Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg.

Godkendelsen indeholder vilkår og vurderinger af de forhold som er fastsat i § 11 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlægget (bygninger, gødningsanlæg, ensilagepladser og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Godkendelsen af arealerne omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under bedriften. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Aftalearealerne er reguleret i særskilte arealgodkendelser efter lovens § 16.

På Holstebro Kommunes vegne

Brian Daniel Bak
Biolog

¹ Lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse og senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournal (jvf. bilag 13), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 4 år fra godkendelsesdatoen.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

5. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart	Antal	Dyreenheder
Mink, årstæver	4000	90,91
Malkekøer, tung race, årskøer	270	317,65
Småkalve, tung race, 0-6 mdr.	68	13,88
Kvier, tung race 6-25 mdr.	211	76,65
Tyrekalve, tung race 0-6 mdr.	135	0,82
I alt	-	499,91

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 1. Det tillades, at fordelingen mellem køer, opdræt og slagtekalve varierer inden for de maksimale 409 DE som gennemsnit over 3 år, dog maksimalt med 5 DE forskydning i de enkelte dyretyper. Dyreholdet skal opgøres årligt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

STALDE – SE I ØVRIGT UNDER AMMONIAK

6. De eksisterende dræn under ansøgt placering for malkekvægsstald (stald nr. 5) skal sløjfes. Afstand fra stald til dræn skal minimum være 15 meter. Holstebro Kommune skal kontaktes inden tildækning for at kontrollere sløjfning og afstand.

VENTILATION

Ingen vilkår

RENGØRING AF STALDANLÆG

7. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at senge og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

FODER

Ingen vilkår

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

8. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på fosforfølsomme lavbundsjarde, jvf bilag 10.

I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloeer skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

DØDE DYR

Ingen vilkår

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

9. Sprøjtamidler og medicin, herunder rester samt tom emballage skal opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende i et aflåst skab eller rum uden afløb til overfladevand, jord, grundvand eller kloak m.v.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

10. Husdyrbruget skal have mindst 8 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
11. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal.

PÅFYLDNING AF GYLLEVOGNE

12. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret Pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST HUSDYRGØDNING

13. Dybstrøelse, fast mæg og oprensingsmateriale skal opbevares overdækket på møddingspladsen.
14. Kompost må placeres i markstakke, såfremt de overholder kravene for ensilagestakke i vilkår 8.

AMMONIAK

15. Gyllerenderne i minkhallerne skal have en bredde på minimum 36 cm.
16. Minkafsnit nr. 1 og 3 skal udmuges 2 gange ugentligt. Udmugningen skal foretages 3 gange ugentligt i perioden juni til og med november, og ugentligt i perioden december til og med april.
17. Minkafsnit nr. 2 skal der udmuges dagligt.
18. Der skal etableres spalteskraber i eksisterende kvægstald (stald nr. 4), der kører min. hver 2. time.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

19. Malkekvægsstalden (stald nr. 5) skal etableres som sengestald med præfabrikeret drænet gulv med 2 % hældning med skrabning hver 2. time, jvf. BAT-byggeblad Gr.nr: 107.04-51.
20. I dybstrøelsesafsnittene i den eksisterende kvægstald (stald nr. 4) og i kalvestalden (stald nr. 6) skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåten altid er tør i overfladen.

LUGT

21. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
22. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

TRANSPORT

23. Al transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel. Af hensyn til de omkringboende må den daglige transport kun finde sted i tidsrummet mellem kl. 7⁰⁰ og 18⁰⁰. Sæsonbetonet transport samt enkeltstående transporter kan i rimeligt omfang foregå uden for dette tidsrum. Afhentning af mælk og levering af foder må ske uden for dette tidsrum afhængig af mælkebiens eller fodercentralens planlagte rute.
24. Husdyrgødningstransporter igennem Ulfborg by må kun ske i henhold til den i bilag 3 og 4 angivne rute.

STØJ

25. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt udenfor husdyrbrugets skel overstige nedenfor anførte værdier.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

26. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav.

Husdyrbruget skal, for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår nr. 25 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støj-beregningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

STØV

27. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Væsentlighed skønnes af Holstebro kommune

LYS

Ingen vilkår

SPILDEVAND

28. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til dræn ved overfladeafstrømning.

SKADEDYR

29. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHOLD

30. Der skal, inden den 1. juni 2010, udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftligt og accepteres af Holstebro Kommune. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kommunen senest den 1. maj 2010.

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.
- Vejledning i anvendelse af gyllesystemer til ansatte på husdyrbruget.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til.

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

31. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

32. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.

33. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal under tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder til reduktion af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Reduktion af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer tilstræbes substitution til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- Affaldsreducerede tiltag

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

RENERE TEKNOLOGI

34. Husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen gennemgås af en energifaglig person med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB

35. Kvægstald (stald nr. 5) og kalvestalden (stald nr. 6) skal udføres i samme byggestil som den eksisterende kostald (stald nr. 4), og som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

36. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

37. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 6.
38. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 461,25 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af tabel 1, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,23 DE/ha.

Den modtagne mængde svinegylle svarende til 73,94 DE kan erstattes med kvæggylle, kvægdybstrøelse eller svinedybstrøelse, såfremt husdyrgødningen ikke indeholder større næringsstofmængder end den ansøgte svinegylle, jvf. tabel 1.

39. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

SÆDSKIFTE

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ingen vilkår.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

40. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

41. På mark nr. 52 og 11-1 50 skal flydende husdyrgødning nedfældes på sort jord og græsmarker.

FOSFOR

42. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

43. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal det tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

44. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

NITRAT

45. Udbringningsarealerne skal drives økologisk.

BILAG IV-ARTER

46. Såfremt bilag IV-arter verificeres i området, skal der etableres en 10 meter gødsningsfri zone omkring vandhuller på udbringningsarealerne.

GRUNDVAND

Ingen vilkår.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Offentlighed og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 3-02-2010 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 6-01-2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til tek-nik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Gunnar Vad Jørgensen, Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg (ansøger)

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Konsulent, Rikke Ilsøe Mogensen, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing. E-post: rim@vjl.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@aarhusakademi.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Peter Maarup, Skorkærvej 9, 6990 Ulfborg (nabo og bortforpagter)
- Jesper Niels Halfdan Egerup, Skorkærvej 18, 6990 Ulfborg (nabo)
- Den Selvejende Institution Estate, Skorkærvej 8, 6990 Ulfborg (nabo)
- Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg (gylleaftale)
- Lone Kloster Eskildsen Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg (gylleaftale)
- Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Kaj Nygaard Vandborg, Skorkærvej 1, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Martin Poulsgaard Jørgensen, Madumflodvej 1, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Jens-Frederik Krag, Tagestorp 1A, 2820 Gentofte (bortforpagter)
- Jens Ebbensgård Kjær, Madumvej 18, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Gunnar Thesbjerg, Selbjergvej 4, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Jens Ebbensgaard, Harbogade 26, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Inger Kjærgaard Andersen, Madumvej 8, 6990 Ulfborg (bortforpagter)

I perioden fra den 11.11.2009 til den 23.12.2009 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Der er i forbindelse med høringsperioden ikke indkommet bemærkninger til forslaget til miljøgodkendelse. Forslaget har været annonceret i Holstebro Onsdag, på Holstebro Kommunes hjemmeside, og udkast er blevet sendt til nedenstående:

- Peter Maarup, Skorkærvej 9, 6990 Ulfborg (nabo og bortforpagter)
- Jesper Niels Halfdan Egerup, Skorkærvej 18, 6990 Ulfborg (nabo)
- Den Selvejende Institution Estate, Skorkærvej 8, 6990 Ulfborg (nabo)
- Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg (gylleaftale)
- Lone Kloster Eskildsen Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg (gylleaftale)
- Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Kaj Nygaard Vandborg, Skorkærvej 1, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Martin Poulsgaard Jørgensen, Madumflodvej 1, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Jens-Frederik Krag, Tagestorp 1A, 2820 Gentofte (bortforpagter)
- Jens Ebbensgård Kjær, Madumvej 18, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Gunnar Thesbjerg, Selbjergvej 4, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Jens Ebbensgaard, Harbogade 26, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Inger Kjærgaard Andersen, Madumvej 8, 6990 Ulfborg (bortforpagter)
- Konsulent, Rikke Ilsøe Mogensen, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing. E-post: rim@vjl.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@aarhusakademi.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i Holstebro Onsdag i perioden 3.10.2007 til den 17.10.2007. I forbindelse med høringsperioden indkom der ingen bemærkninger.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg, samt de udbringningsarealer, der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter at godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jvf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12-2006, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jvf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2017.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jvf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 23-12-2009. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

ANLÆGGET - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Den miljøtekniske beskrivelse er udarbejdet på baggrund af den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter bliver vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget Vibholm beliggende på Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg. Husdyrbruget ejes og drives af Gunnar Vad Jørgensen, og er et selvstændigt økologisk kvægbrug og konventionel minkfarm uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Gunnar Vad Jørgensen.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meldes til Holstebro Kommune.

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Husdyrbruget drives som et økologisk kvægbrug og en konventionel minkfarm med nedenstående produktionsstørrelse.

Produktionsstørrelse

Dyretype	Tidligere produktion		Ansøgt produktion	
	antal	DE	Antal	DE
Malkeko, tung race	130	152,94	270	317,65
Kvie/stud, tung race (27-28 mdr.),	5	2,58	0	0,00
Kvie/stud, tung race (6-25 mdr.),	0	0,00	211	76,65
Småkalve, tung race (0-3 mdr.)	14	2,60	0	0,00
Småkalve, tung race (0-6 mdr.)	0	0,00	68	13,88
Tyrekalve, tung race (40-50 kg)	65	0,40	135	0,82
Mink, årstæver	4000	90,91	4000	90,91
i alt (DE)		249,43		499,91

Ansøger oplyser, at antallet af kvæg og mink som udgangspunkt vil være stabilt, men der i forbindelse med kvægholdet kan opstå variationer indenfor dyretyperne i kvægholdet.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau.

Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder maksimalt må være på 499,91 DE som angivet i ovenstående skema. Der accepteres variationer i fordelingen mellem dyretyper i kvægholdet med indtil 5 DE forskydning i de enkelte dyretyper.

Det forventes, at de 270 køer vil være på plads senest 2 år efter godkendelsesdatoen, hvor der samtidig vil ske en løbende forøgelse af opdrættet. Da udvidelsen af kvægbestanden også skal ske ved opformering af egen besætning forventes fuld produktion af opdræt derfor først at kunne være på plads 3 til 4 år efter godkendelsesdatoen. Der stilles derfor vilkår om, at godkendelsen skal udnyttes inden 4 år fra godkendelsesdatoen, hvorefter den vil bortfalde.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Husdyrbrugets anlæg ligger 3 km sydvest for Ulfborg og 2,3 km SØ for Staby.

Zonestatus: Ejendommen er placeret i landzone.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Ingen. Tæt ved kommuneplanramme 4.Å.01

Afstand fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo	270 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (krav 50 meter)	ca. 2,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 meter)	120 m

Afstand fra anlægget til naturområder:	
Højmose	>10 km
Lobeliesø	>10 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	2,8 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	8 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	4,7 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	6,4 km
Ammoniakfølsomme søer*, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	>3,5 km
*) Denne søtype er endnu ikke kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.	

Afstand fra stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg:	
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 meter)	40 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 meter)	600 m
Vandløb (herunder dræn) og søer (krav 15 meter)	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 meter)	2 m (dispensation foreligger)
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 meter)	>1 km
Beboelse på samme ejendom (krav 15 meter)	24 m
Naboskel (krav 30 meter) – nye bygninger	30 m

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer m.v. fremgår af bilag 2.

Husdyrbrugets anlæg ligger mindre end 300 meter fra Tvindskolerne, der er omfattet af Holstebro Kommunes rammeplan 4.Å.01. Afstanden er 120 meter fra ensilagepladsen til zoneområdet.

Området henstår som krat og det nærmeste anlæg er Tvindskolernes renseanlæg. De nærmeste beboelsesbygninger ligger ca. 400 meter fra anlægget. Holstebro Kommune vurderer derfor risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne som begrænset.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

De generelle afstandskrav er overholdt med undtagelse af afstanden til privat fællesvej. I forbindelse med VVM-screening i 2004 blev der dispenseret fra afstandskravet på 15 meter på betingelse af, at der bliver etableret en tunnel under vejen som sikrer, at der ikke sker færdsel af dyr over vejen. De nye staldanlæg vil overholde afstandskravene.

Ejendommen er beliggende i et område med drikkevandsinteresser samt indenfor skovbyggelinie. De nye bygninger og anlæg vil også være beliggende indenfor skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen medfører, jvf. Naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 1, at der er byggeforbud, når der er tale om offentlig skov. Dog er der undtagelser fra forbuddet, jvf. § 17 stk. 2, pkt. 3, der angiver, at driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene er undtaget.

Dermed er den planlagte udvidelse ikke i konflikt med naturbeskyttelseslovens § 17.

Husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboskel m.v. fremgår af bilag 1.

Det vurderes, at husdyrbruget anlæg, herunder den nye kostald, kalvestald, ensilagepladser og foderhus, opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (HL) og bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006 om pelsdyrfarme m.v. (PB):

- (HL) §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- (HL) § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede > 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- (HL) § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.
- (PB) § 2: lokalisering af pelsdyrfarme.
- (PB) § 3: Afstandskrav til nabobeboelse.

Husdyrbrugets anlæg

DRIFT

Ejendommen er et eksisterende husdyrbrug med kvæg og mink. Stald- og ladebygningerne samt minkfarm ligger samlet. Husdyrbrugets indretning fremgår af bilag 1. Gyllebeholdere er placeret nord for ladebygningerne.

Ejendommens ressourceforbrug registreres løbende. Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav.

Produktionsniveauet for kvægproduktionen er stabilt hen over året, og der forventes ikke øget belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving og tilpasning pga. sygdom og lignende må forventes. Minkproduktionen er naturligt varierende med en miljømæssig spidsbelastning i hvalpesæsonen indtil pelsning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

På ejendommen er der i dag stalde med et samlet areal på ca. 14.000 m², inklusive foderlade og pelseri. Derudover er der to gyllebeholdere med en samlet kapacitet på 4.600 m³.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet etableres en kvæg- og en kalvestald på hhv. ca. 2.960 m² og 1.360 m² samt et foderhus og på tilsammen ca. 5.500 m². Derudover etableres der fire ensilagepladser på i alt ca. 3.400 m².

Der stilles vilkår om at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet.

STALDE

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være følgende staldbygninger, som angivet i nedenstående skema 1, jvf. bilag 1.

Skema 1. Placeringen af dyrearter og typer i relation indretning af staldanlæg.

Bygning (afsnit) (bilag 1)	Dyreart / dyretype	Maksimalt antal årsdyr /produceret dyr på stald	Areal m ²	Staldsystem
1	Mink	1600 (årstæver)	5.970	>36 cm nedsænkede gyllerender m. manuel udmugning og sandbund /bagskylssystem
2	Mink	1200 (årstæver)	1.670	>36 cm ophængte gyllerender m. automatisk udmugning og sandbund /bagskylssystem
3	Mink	1200 (årstæver)	3.180	>36 cm nedsænkede gyllerender m. manuel udmugning og sandbund /bagskylssystem
4 (ny stald)	Malkekøer Kvier (24-25 mdr.)	98 11	2.800	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). m. spalteskrab hver 2. time.
	Malkekøer	12		Dybstrøelsesafsnit
5	Malkekøer Kvier (7-24 mdr.)	160 189	2.960	Sengestald med Præfabrikeret fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
6 (ny stald)	Småkalve (0-6 mdr.)	68	1.360	Dybstrøelse hele arealet
	Kvier (6-7 mdr.)	11		
	Tyrekalve (40-50 kg)	135		

Mink

Gyllesystemet på minkfarmen er et bagskylssystem.

Minkhallerne (minkafsnit 1 og 3, bilag 1) er indrettes med bure med sandbund og >36 cm gyllerender. Minkafsnittene udmuges i nudrift 1 gang ugentligt. Gyllesystemet i minkafsnit 1 og 3 er opbygget i henhold til byggeblad 110.05-02 med gyllerender, der er nedsænket i jordniveau. I ansøgningen er det angivet, at der i ansøgt drift udmuges 2 gange ugentligt.

Minkhallerne, (minkafsnit 2, bilag 1) er indrettet med bure med sandbund og >36 cm gyllerender. Minkafsnit 2 udmuges i nudrift 1 gang ugentligt. Gyllesystemet i minkafsnit 2 er

TEKNIK OG MILJØ

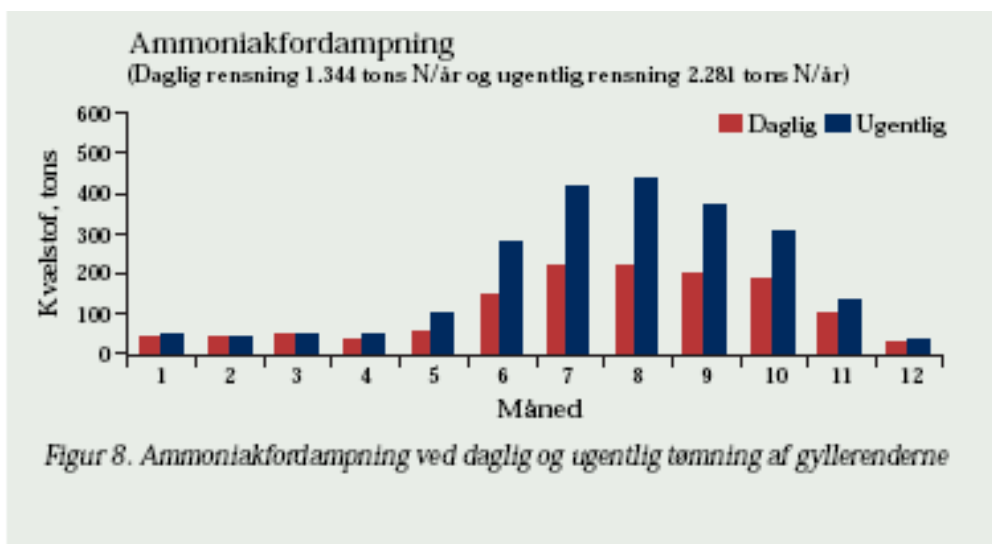
Natur og Miljø

opbygget i henhold til byggeblad 110.05-03, med > 36 cm bredde gyllerender, der er op-hængt i bæringe under burene. Der er ansøgt om udmugning 2 gange ugentligt.

Der findes ikke BAT-byggeblade for stalddtype og gødningshåndtering på minkfarme, og der skal derfor foretages en konkret vurdering af, hvorvidt den ansøgte staldkonstruktion, gyllerendebredde og udmugningshyppighed vurderes at være BAT.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at minkhaller ved nyetablering bør etableres med gyllerender med en bredde > 36,5 cm og daglig automatisk udmugning. På nærværende husdyrbrug sker der ingen udvidelse af minkproduktionen, og staldene er eksisterende.

På minkafsnit 1 og 3 er gyllerenderne nedsænket til jordniveau, og det er derfor ikke muligt, at installere automatisk udmugningssystem på gyllerenderne, hvorfor udmugningen skal foretages manuelt. Gødningsystemet blev renoveret i 2005/2006 og forventes ikke renoveret indenfor retsbeskyttelsesperioden (næste 8 år). I stalde med manuel udmugning er det Holstebro Kommunes vurdering, at udmugning 2 gange ugentligt generelt er proportionalt med den økonomiske merudgift hertil. Ammoniakfordampningen er i høj grad temperaturafhængig², hvorfor fordampningen er højere i sommerperioden end i vinterperioden. Herudover er belægningen markant højere i hvalpeperioden fra maj til november end i vinterperioden. Denne sammenhæng blev søgt beskrevet i en artikel i Grøn Viden nr. 22 fra 2001, hvor det blev påvist, at udmugning i vinterhalvåret er af marginal betydning, mens udmugning i sommerperioden medførte den største reduktion i ammoniakfordampningen, jvf. figur 1.

Figur 1. Sammenhæng mellem den månedlige ammoniakfordampning og udmugningshyppighed. Figuren er gengivet fra artikel i Grøn Viden nr. 22 (2001).

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det er BAT at tilrettelægge udmugningen i relation til ammoniakfordampningspotentialet fra minkfarmen. Der stilles derfor vilkår om, at udmugningen i minkafsnit 1 og 3 tilrettelægges på en sådan måde, at der udmuges 3 gange ugentligt i perioden fra juni til og med november, og ugentligt i årets andre måneder.

² Pedersen, S. og Sandbol, P. (2002). Ammonia Emission and Nitrogen Balances in Mink Houses, Biosystems Engineering vol. 82 (4), pp. 469-477.

I minkafsnit 2 er det pga. opbygningen af gyllerenderne muligt at etablere automatisk udmugningssystem på det eksisterende anlæg. Ansøger har ansøgt om at videreføre afsnittet med manuel udmugning 2 gange om ugen. Ansøger anfører følgende:

Staldanlæg mink

Driftøkonomi .

Der er lavet en beregningen for meromkostningen for automatisk udmugning hver dag.

Økonomiske beregninger viser en samlet meromkostning pr. kg N reduceret ink. værdien af sparet handelsgødningen på min. 66 kr svarende til 3% af de samlede omkostninger ved en årstæve.

Da prisen pr. kg sparet kg N er forholdsvis høj anser vi ikke etablering af automatisk udmugningssystem med daglig udtømning som værende BAT. Ansøgningen er derfor lavet med 2 gange ugentlig tømning i alle minkhaller.

Følgende forudsætninger er medtaget i beregningerne:

- Merinvesteringen til start/stop af pumper
- Anskaffelsespris af skrubesystem
- årlig eftersyn
- alm. vedligeholdelse
- slitage og udskiftning af udstyr
- afskrivning

Ansøger ønsker at henlede opmærksomheden på Miljøklagenævnets afgørelse (MKN 130-00208) bemærkning om, at kravet til BAT er 2 gange ugentlig tømning skal omfatte alle minkhaller for at leve op til BAT.

Uddrag af MKN 130-00208:

"Kommunen har i godkendelsen stillet vilkår om, at gylderenderne i den nyeste minkhal skal tømmes to gange ugentlig. Miljøklagenævnet finder, at dette vilkår bør omfatte alle minkhallerne for at leve op til BAT.

Holstebro Kommunes vurdering

Ansøger har ikke ønsket at oplyse den eksakte beregning for ovenstående. Holstebro Kommune forholder sig derfor til, at det er beregnet, at udgiften er 66 kr. pr. kg N reduceret ved etablering af automatisk udmugningssystem med daglig udmugning. Det er imidlertid oplyst, at de undersøgte udmugningssystemer varierer i anskaffelsespris fra kr. 13.000-31.000, og at der er regnet på et gennemsnitssystem.

Ved daglig tømning af gyllerender fordamper der 300 g N mindre pr. årstæve end ved ugentlig tømning, og 150 g N mindre end ved 2 x ugentlig tømning. En forøgelse af udmugningshyppigheden fra en til to gange pr. uge vil reducere ammoniakfordampningen fra staldanlægget med 180 kg N. Der er 1200 årstæver i minkafsnit 2. Ud fra normalt kan der udmuges svarende til 822 årstæver pr. arbejdstime. Én ekstra udmugning pr. uge vil medføre en merudgift i størrelsesordenen (1200 årstæver / 822 årstæver pr. time * 52 udmug-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ninger * 150 kr. pr. arbejdstime) kr. 11.400 pr. år, svarende til en merudgift på ca. 63 kr. pr. kg N reduceret. Med en indtægt på 10 kr. pr. kg. N på markdriften svarer den forventede udgift til ca. 53 kr. pr. kg. N reduceret.

Forskellen mellem daglig automatisk udmugning og manuel udmugning to gange ugentligt er ca. 13 kr. pr. kg. N reduceret. Holstebro Kommune vurderer derfor, at kravet om daglig udmugning ikke er uproportionelt, da ammoniakfordampningen reduceres med 360 kg N pr. år ved daglig udmugning, mens det kun reduceres 180 kg N/år ved 2 gange ugentligt udmugning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at der skal udmuges dagligt i minkafsnit 2 for at husdyrbruget lever op til BAT. Holstebro stiller derfor krav om daglig udmugning i minkafsnit 2.

Kvæg

Kvægstald (stald 4, bilag 1) er indrettet som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Stalden bliver indrettet med skrabeanlæg på spaltegulv i gangarealet, hvorved ammoniakfordampningen beregningsmæssigt reduceres med 20 % jvf. miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3. Et mindre afsnit er indrettet som dybstrøelsesstald til malkekøer grundet dyrevelfærdsmæssige hensyn.

Den nye kvægstald (stald 5, bilag 1) etableres som sengestald med præfabrikeret drænet gulv med 2 % hældning med skrabning hver 2. time. I henhold til BAT-byggeblad Gr.nr: 107.04-51 kan der forventes en ammoniakreduktion på op til 50 % i forhold til referencestaldsystemet, der er sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og linespil. Det ansøgte staldsystem er p.t. det bedst tilgængelige i forhold til reduktion af ammoniakfordampning.

Den nye kalvestald (stald 6, bilag 1) indrettes som dybstrøelsesstald. Det vil ifølge ansøger blive tilstræbt, at der strøs halm i rigelige mængder i dybstrøelsesstalden, så dybstrøelsesmåttens er tør i overfladen, hvorved ammoniakfordampningen reduceres.

BAT på malkekvægsstalde er i dag enten gylleforsuring (Ma.St.01: v2 05-09/107.04-52) eller præfabrikerede drænede gulve (107.04-51).

Den eksisterende stald (nr. 4) er ikke etableret med det bedste staldsystem. Stalden er etableret i 2006, og det vil ikke være proportionalt at renovere stalden på nuværende tidspunkt. Gylleforsuring er ikke et aktuelt valg, da produktionen drives økologisk, og derfor ikke p.t. må anvende gylleforsuring. Det vurderes derfor ikke at være BAT ud fra økonomiske betragtninger, at stille vilkår om etablering af præfabrikerede drænede gulve. I stalden etableres der spalteskraber, der kører hver 2. time. Holstebro Kommune vurderer derfor, at dette under de givne omstændigheder er den bedst tilgængelige staldindretning. Grundet dyrevelfærdsmæssige årsager vurderes det acceptabelt, at der etableres et mindre dybstrøelsesafsnit med 12 stipladser, såfremt dybstrøelsesmåttens vedligeholdes, så overfladen er tør.

Kostalden (bygning nr. 5) etableres med præfabrikerede drænede gulve (107.04-51), og vurderes derfor at opfylde kravene til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Småkalvestalden (bygning nr. 6) etableres som dybstrøelsesstald. Der er aktuelt ingen BAT-byggeblade på småkalvestalde. Holstebro Kommune vurderer, at den pågældende stalddtype principielt godt kan være BAT, såfremt der strøs halm i rigelige mængder i dybstrøelsesstalden, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, hvilket reducerer ammoniakemissionen.

Der stilles vilkår til sikring af de ammoniakreducerende tiltag i staldene, og Holstebro kommune vurderer på baggrund heraf, at husdyrbrugets staldindretning opfylder kravet til implementering af BAT.

VENTILATION

Der er naturlig ventilation i de eksisterende og nye staldbygninger. Afkast fra kvægstalde sker ved kip. Ventilationssystemerne på ejendommen forventes derfor ikke at kunne give anledning til støjgener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig, er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal vurderes af godkendelsesmyndigheden.

RENGØRING AF STALDANLÆG

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

FODER

Kvæg

Der fodres med græsensilage, helsæd og kraftfoder. Helsæd og kraftfoder opbevares i foderhus og -silo. For at have høj sundhed i besætningen og for at optimere fodring / foderudnyttelsen, dvs. anvende minimal foder mængde i forhold til mælkeydelse, udarbejdes der i samarbejde med konsulent foderplaner for besætningen.

For at have det rigtige grundlag for udarbejdelse/ justering af foderplanerne tages der analyser af grovfoderet og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Endeligt inddrages nyeste viden indenfor kvægfodring.

Mink

Foderet leveres fra Fodercentralen for Holstebro og Omegn Amba. Ansøger har således

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor. I branchen arbejdes på at sænke indholdet af protein i foderet, og dermed reducere kvælstof i både husdyrgødning og som ammoniakfordampning.

Vurdering

Husdyrbruget producerer hovedparten af foderet til kvægholdet på egne jorde. Der udtales foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent.

Foderplanen fra Holstebro Minkfodercentral indeholder generelt < 32 % omsættelig energi fra protein i ugerne 30-47. Da husdyrbruget ikke har direkte medbestemmelse på indholdet i minkfoderet, stilles der ikke skærpede vilkår omkring proteinindholdet i foderet.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

I forbindelse med den nuværende drift opbevares græs- og majsensilage i markstakke og hjemtages i forbindelse med fodring. Efter udvidelsen skal ensilagen overvejende opbevares på de planlagte ensilagepladser på ca. 3.400 m². Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
-------	--------------

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilage-markstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jvf. bilag 10.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

FYRINGSANLÆG

Ejendommen opvarmes ved halmfyring under 1 MW, som er placeret i et separat fyrrum i ejendommens lade. Der stilles ingen skærpede krav vedr. opvarmning af ejendommen.

HÅNTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF

Olietanke:

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
------	-----------	-----------	----------	--------------	---------

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Overjordisk	Lade	Herning	234519	1978	1.800 L, Diesel
Overjordisk	Lade	Thyholm	51-5023	2002	2.500 L, Diesel
Overjordisk	Pelseri	Herning	282577	1981	1.200 L, Fyringsolie
Overjordisk	Udendørs	Herning	51-5023	2007	1.500 L, Fyringsolie

Den overjordiske 1.200 L fyringsolietank er placeret i pelseriet. Den overjordiske 1.500 L fyringsolietank er placeret udendørs ved fodersilo.

Olier og kemikalier:

På ejendommen opbevares olie og spildolie i egnede beholdere i værksted. Betongulvet i værkstedet har ikke fald og er uden afløb.

Påfyldning af dieselolie på køretøjer foregår i laden på betongulv uden kloak afløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

AFFALD OG KEMIKALIER

På ejendommen fremkommer der fast affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med fodring af ensilage.

Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående:

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning. Begrænset mængde	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG-kode 51.00	Glas	Container	Afhentes af autoriseret firma.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Max 3 stk. tromler	Afhentes af autoriseret firma.

Affald afhentes af autoriseret firma hver 3. uge. Der er opstillet en container på ejendommen til opsamling. Heri opsamles alt affald på ejendommen.

Da arealerne og kvægbruget drives økologisk er mængden af kemikalieaffald (pesticider mv.) af meget begrænset omfang. Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler med tæt-sluttende låg på fast og tæt underlag i værksted. Klinisk affald som kanyler, hætteglas mv. opbevares i en spand.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

DØDE DYR

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Animalsk affald opbevares overdækket på en cementeret plads sydøst for gyllebeholder 1 ved tilkørselsvejen, jvf. bilag 1, indtil afhentning til destruktionsanstalt (DAKA).

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

På pelsdyrfarme kan afhentningen af døde pelsdyr ske periodisk uden for pelsningssæsonen, hvis de døde dyr opbevares på frost. Afhentning af døde pelsdyr i pelsningssæsonen kan ved opbevaring i lukket, overdækket container afvente, indtil containeren er fuld. Tilmelding til afhentning skal dog senest ske ved pelsningssæsonens afslutning.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at placering af en cementeret opbevaringsplads på den ansøgte lokalitet ikke vil medføre væsentlige landskabelige forringelser eller gener for omgivelserne. Fødevarestyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget ved ændring af dyreenhedsdefinitionen pr. 1. august 2009/2010 overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af fødevarestyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede bedrift.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

Der anvendes ingen sprøjtemidler på husdyrbruget, da bedriftens arealer drives økologisk. Der stilles derfor ingen skærpede vilkår til håndtering og opbevaring af sprøjtemidler.

Øvrige giftige bekæmpelsesmidler, medicin mv. vil blive opbevaret i et aflåst skab i minkhal. Der stilles vilkår om, at mærkningspligtige bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, skal opbevares i aflåst rum eller skab på impermeabel belægning, uden mulighed for afløb til overfladevand, jord, grundvand eller kloak m.v.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Gødningsproduktion og håndtering

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Af ansøgningen og supplerende oplysninger fremgår det, at der årligt produceres flydende husdyrgødning svarende til ca. 9000 m³, hvoraf 7600 m³ produceres i staldene. Herudover er der med etablering af 3400 m² ensilageplads behov for at opsamle ca. 2400 m³ overfladevand. Den samlede opsamlede mængde svarer derfor til 10.000 m³. Opbevaring af flydende husdyrgødning sker i gyllekanaler og i to gylletanke samt i tre lejede gyllebeholdere.

I nedenstående skema angives opbevaringskapaciteten til flydende husdyrgødning på husdyrbruget i egne beholdere og gennem 5-årige lejekontrakter på andre ejendomme.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder	2004	-	4.000	4.000
Gyllebeholder	1987	2008*	610	610
Gyllekanaler	-	-	550	550
Lejede gyllebeholdere				
Christian Høgsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg				1200
Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg				1500
Lone Kloster Eskildsen Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg				1600
Samlet opbevaringskapacitet på husdyrbruget:			5.160	9460
* Anmodning om beholderkontrol				

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der etableres naturligt flydelag på beholderne og føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt, hvilket generelt er ensbetydende med at husdyrbruget skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion. Hvis dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

På husdyrbruget er kvierne er på græs i 5 mdr. i sommerhalvåret, mens køerne er på græs i 2 mdr. i sommerhalvåret. På bedriftsniveau betyder dette, at ca. 17 % af den samlede flydende husdyrgødningsproduktion bliver afsat direkte på udspretningsarealet. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget skal råde over en opbevaringskapacitet på 8 mdr. for at sikre, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Det stilles vilkår herom.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Efter udvidelsen vil den samlede opbevaringskapacitet være på 9.410 m³, hvilket svarer til 11 måneders produktion. Dette opfylder i henhold til Holstebro Kommunes vurdering kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

Ansøger gøres opmærksom på reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. tilstrækkelig opbevaringskapacitet. I henhold til § 7, jvf. § 6, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. skal der fremsendes kopi af aftale om opbevaring af husdyrgødning. Aftalen skal overholde Holstebro Kommunes formkrav. Kontakt derfor Holstebro Kommune i forbindelse med udskiftning af lejeaftaler.

BAT i forbindelse med opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning er bl.a., at gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. Det stilles vilkår til sikring heraf.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Det vurderes, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

PÅFYLDNINGSPLADS FOR GYLLEVOGNE

Påfyldning af gyllevogne sker på grusplads. Da der kan benyttes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende foregår på en befæstet plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog stilles der vilkår om, at såfremt der opstår spild ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker med en pumpe der er fastmonteret på gyllebeholderen, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen, end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

Oprensningsmateriale fra minkfarmen, herunder foderrester m.v., og dybstrøelse fra kvægstaldene skal udbringes på marken direkte fra stald eller ligge til kompostering i stalden eller på møddingsplads. Der vurderes ikke at være behov for daglig udmugning, hvorfor oplaget på møddingspladsen skal være overdækket i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Dybstrøelse skal i gennemsnit ligge mindst 3-4 måneder i stalden eller på møddingsplads, før det kan betegnes som kompost. Det vurderes, at der i dybstrøelsesafsnittene i kvægstaldene (4 og 6) og som opremsningsmateriale på minkfarmen årligt produceret 700 m³ fast gødning og dybstrøelse.

Der er ansøgt om etablering af en møddingsplads på 600 m² vest for stald nr. 5. Det vurderes, at kapaciteten er ca. 600 m³, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet på 10 måneder. Dette opfylder i henhold til Holstebro Kommunes vurdering kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning.

Fast gødning og strøelse fra minkproduktionen opbevares på møddingsplads i perioden indtil udspreddning. Der stilles vilkår om, at gødning fra pelsdyr ikke må kompostere med mindre det sker på møddingsplads.

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak samt omlastning af markstakke (oplægning af stak i indtil 1 uge med henblik på udbringning), skal overholde vilkåret for oplægning af ensilagemarkstakke. Vilåret stilles for at reducere risikoen for gener for omgivelserne i form af lugt og fluer.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at opbevare fast møg på en plads med fast bund. Holstebro Kommune vurderer derfor, husdyrbrugets opbevaring af fast møg lever op til BAT.

TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING TIL LEJEDE GYLLEBEHOLDERE

Afstand fra anlægget på Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg til lejede gyllebeholdere:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beliggenhed af lejede gyllebeholdere	Afstand (km)
Christian Høgsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg	6,4
Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg	6,7
Lone Kloster Eskildsen Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg	5,9

Afstandene til de lejede gyllebeholdere er mindre end 10 km, og transporterne kan derfor i henhold til bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v. ske med traktortransport. Gylletransporterne til Holstebrovej 1 vil ske igennem byzonen for Ulfborg. Transporten kan imidlertid tilrettelægges, så transporterne finder sted langs yderkanten af byzonen, jvf. bilag 3. Herudover er det Holstebro Kommunes opfattelse, at placeringen af gyllebeholderen nord for Ulfborg kan have en synergetisk effekt, da udspretningsarealerne 53 til 59-2 og 101 til 107 er beliggende i umiddelbar nærhed af den lejede gyllebeholder, hvilket vil gøre det muligt, at udsprede gylle direkte fra beholderen. Her udover vil det være muligt at tilrettelægge overførslen af gylle til Holstebrovej 1 på en sådan måde, at transporterne afvikles på tidspunkter, hvor de er til mindst muligt gene for omgivelserne.

Transporterne til gyllebeholderne på Madumflodvej 9 og Kilevej 2 er uproblematisk, da disse kan finde sted udenom bymæssig bebyggelse. Disse gyllebeholdere ligger ligeledes i forbindelse med udbringningsarealer eller aftalearealer, hvilket sikrer, at husdyrgødningen ikke flyttes unødigt.

Det er BAT at håndtere udbringningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres. Dette gøres bedst ved, at sprede eller transportere gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage. Herudover skal der tages hensyn til bl.a. vindretning i forhold til omkringboende. For at minimere lugtgener i forbindelse med udspreddning og transport af husdyrgødning er der stillet vilkår om implementering af "godt landmandskab", jvf. betragtningerne i EU's BREF-dokument (afsnittet om BAT – bedste tilgængelige teknik). Der er stillet vilkår om transport rute i forbindelse med kørsel af gylle igennem Ulfborg By.

Det vurderes at gylletransporterne til de lejede gyllebeholdere og udspretningsarealerne med de stillede vilkår, ikke vil være til væsentligt gene for omgivelserne.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 8.431 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på 379 kg N/år i forhold til før produktionsudvidelsen.

Beskrivelse	NH ₃ -emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	5517 kg N / år

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Beskrivelse	NH ₃ -emission
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1807 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra interne lagre af flydende gylle 490	490 kg N / år
Ammoniaktab fra eksterne lagre af flydende gylle 452	452 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	164 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse	8.431 kg N / år
Meremission – Samlet	379 kg N / år

Da der er lejet tre gyllebeholdere, jvf. afsnit om "Opbevaring af flydende husdyrgødning" væk fra anlægget indregnes disse på anlægsniveau i ansøgningsystemet. Disse andrager en samlet ammoniak emission på 452 kg N/år, hvorfor der ikke i forbindelse med udvidelsen sker en meremissionen fra selve anlægget på Skorkærvej 16. Ammoniakdepositionen på den omkringliggende natur tæt på anlægget vil ikke øges. Herudover er ammoniakemissionen overestimeret, da udmugningen i minkafsnit 1 og 3 er optimeret i forhold til perioder med højest emissionspotentialer. Ansøgningsystemet kan p.t. ikke beregne dette, men lineær regression ud fra kendt sammenhæng mellem udmugningshyppighed og ammoniakreduktion kunne indikere, at fordampningen nedsættes med omkring 0,05 kg N/årstæve, svarende til ca. 140 kg N for minkafsnit 1 og 3. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt.

Ammoniakdeposition på Natura2000 områder:

Vest for anlægget ligger EF-habitatområde nr. 108 – Husby Sø og Nørresø i en afstand af ca. 3,5 km. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er ca. 0,05 kg N/ha, og merbelastningen er på 0,00 kg N/ha.

Nord for anlægget ligger Natura 2000 område N65 – Nissum Fjord i en afstand af ca. 3,6 km. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er ca. 0,01 kg N/ha, og merbelastningen er på 0,00 kg N/ha.

Øst for anlægget ligger EF-habitatområde nr. 57 – Heder og klitter på Skovbjerg Bakker i en afstand af ca. 5,7 km. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er ca. 0,06 kg N/ha, og merbelastningen er på 0,00 kg N/ha.

Syd for anlægget ligger Natura 2000 område N66 – Stadil og Vest Stadil Fjord i en afstand af ca. 7,5 km. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er ca. 0,01 kg N/ha, og merbelastningen er på 0,00 kg N/ha.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke påvirker de omkringliggende Natura 2000 områder væsentligt negativt.

Ammoniakdeposition på natur beskyttet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrgodkendelseslovens § 7:

Naturtyper, som ligger nærmest anlægget og som er forholdsvis højt målsatte i regionplanen (B-målsat), er nogle hedemoser i en afstand af 2,5 kilometer øst for husdyrbruget, jvf. bilag 5, Ndep. pkt. 1. Herudover ligger den lejede gyllebeholder på Madumvej 900 meter øst for området. På lokaliteten er der fundet kvælstoffølsomme planter som liden blærerod.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Den samlede ammoniakdeposition er beregnet til 0,13 kg N/ha og merbelastningen er beregnet 0,01 kg N/ha. Tålegrænsen for hedeområder er 10-20 kg N/ha, og baggrundsbelastningen for området er i henhold til DMU 14 kg N/ha. Den nederste tålegrænse er overskredet, men Holstebro Kommune vurderer, at den samlede belastning og merbelastningen med ammoniak ikke vil påvirke naturområdet væsentligt negativt.

Ca. 500 meter øst for anlægget ligger et § 3 hedeområde, der i regionplanen er C-målsat. Området er 5 ha stort, og er altovervejende græsdomineret, jvf. bilag 5, Ndep. pkt. 2. Græsvæksten ser iflg. luftfotos ud til at være tiltaget på bekostningen af halvbuske, og denne udvikling kan hænge sammen med, at området i forvejen tilføres for store mængder kvælstof. Hovedparten af hedeområdet har dog tidligere været skov. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er ca. 2,02 kg N/ha, og merbelastningen er på 0,00 kg N/ha. Tålegrænsen for hedeområder er 10-20 kg N/ha, og baggrundsbelastningen for området er i henhold til DMU 14 kg N/ha. Den nederste tålegrænse er overskredet, men Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke området væsentligt negativt.

Ca. 650 meter vest for anlægget ligger et § 3 moseområde, jvf. bilag 5, Ndep. pkt. 3. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er ca. 0,83 kg N/ha, og merbelastningen er på 0,00 kg N/ha. Tålegrænsen for moseområdet er 15-25 kg N/ha, og baggrundsbelastningen for området er i henhold til DMU 14 kg N/ha. Den nederste tålegrænse vurderes ikke at være overskredet, og Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke området væsentligt negativt.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrgodkendelsesloven § 7 er et hedeområde 2,7 km. sydøst for anlægget, jvf. bilag 5, Ndep. pkt. 4. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er ca. 0,03 kg N/ha, og merbelastningen er på 0,00 kg N/ha. Tålegrænsen for hedeområder er 10-20 kg N/ha, og baggrundsbelastningen for området er i henhold til DMU 14 kg N/ha. Den nederste tålegrænse er overskredet, men Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke området væsentligt negativt.

LUGT

De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den korteste geneafstand.

Beregning af geneafstande efter 'Ny Lugtvejledning':

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	496 m	---	---	---	Ja. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	349 m	134 m	134 m	335	Ja. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	116 m	---	---	---	Ja. Ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

Kvægstald er med naturlig ventilation, hvilket skulle mindske lugtgenerne for omgivelserne set i forhold til traditionel mekanisk ventilation med afkast.

Gylle udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Håndtering og udbringning af husdyrgødning sker normalt på hverdage i tidsrummet 7.00 til 18.00. I forbindelse med forårsarbejde vil der kunne forekomme udkørsel udenfor dette tidsrum.

Der skal konstant være flydelag i gyllebeholderen. Efter omrøring og udkørsel af gylle skal det kontrolleres, at flydelaget er genetableret senest efter 7 dage med mindre gyllebeholderen tømmes helt. Gylle omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Samlet vurdering for lugt:

Geneafstanden til byzoneområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt. Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstand, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som generende. Det vurderes, at staldanlæggene ikke vil medføre lugtgener for naboer.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

TRANSPORT

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk forekomme udenfor normal arbejdstid.

Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter pr. år		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Indkøbte foderstoffer - kvæg	12	36	200 %
Indkøbte foderstoffer - mink	365	365	0 %
Brændstof	12	18	50 %
Husdyr til/fra ejendommen	20-30	20-30	0 %
Mælk	365	365	0 %
Husdyrgødning, total	250	380	52 %
Husdyrgødning, ad offentlig vej	40	210	425 %
Handelsgødning	0	0	0 %

Antallet af transporter på offentlig vej stiger med samlet med 24 %. Udvidelsen i DE er på cirka 100 %. Antallet af transporter øges ikke tilsvarende og antallet af transporter vurderes i øvrigt ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Der stilles vilkår herom.

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

STØJ

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Den primære støjkilde i forbindelse med husdyrbruget kommer fra markarbejde i forbindelse med udbringning af gylle og ensilering samt sammenkøring af græs.

Gyllekørsel vil ske i hele vækstsæsonen, dog overvejende i perioden marts-juni. Ensilering forekommer fra medio maj til slutningen af vækstsæsonen.

Den sekundære støjkilde stammer fra selve produktionsapparatet, fra vakuumpumper, kompressorer, blanding af foder og indblæsning af foder.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes, at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjmålinger/beregninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen.

Der fastsættes ved vilkår, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger. I forhold til naboer meddeles der vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkrav.

STØV

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer, f.eks. i forbindelse med høst samt fra levering og håndtering af foder.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må give anledning til væsentlig støvgener samt at fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås. Det er Holstebro Kommune, der afgør, hvad der er væsentlige gener.

LYS

Indendørs og udendørs belysning sker overvejende ved lysstofrør. I kvægstaldene er lyset tændt fra kl. 4.00 til 21.00. Hvis udefrakommende lys er tilstrækkelig slukkes lyset automatisk. Om natten er der kun vågebelysning. Udendørsbelysningen består af to projektører mellem foderlade og nuværende kvægstald samt af udendørs lamper placeret på facader.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da naboer ligger forholdsvis langt fra ejendommen, og da der er bevoksninger af træer m.v. mellem husdyrbruget og naboejendomme.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand m.v. fra ejendommen håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
-----------------	------------

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Tag- og overfladevand	Ledes til dræn og videre til nedsivning
Vand fra vaskeplads	Ledes til gyllebeholder
Rengøringsvand Malkeanlæg, stalde	Ledes til gyllebeholder
Sanitært	Ledes til septiktank

Forhold omkring ejendommens sanitære spildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

SKADEDYR

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester mv.

Fluer

Fluer forbygges og bekæmpes ved hyppig renholdelse af kalve-, kælvnings- og sygebokse.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes levemuligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Under forudsætning af at de almindelige regler for udlægning af rottebekæmpelsesmidler følges, kan der anvendes rottegift på økologiske landbrugsejendomme. Det er dog vigtigt, at der ikke sker forurening af økologiske foderstoffer eller udsæd med rottegiften, samt at de sædvanlige sikkerhedsregler for udlægning af rottegift nøje overholdes.

Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

DRIFTSFORSTYRELSELER ELLER UHELD

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der håndteres olie i forbindelse med påfyldning af brændstof på traktorer. Olieskift på traktorer bliver foretaget på autoriseret værksted.

Kemikalier opbevares i værksted uden afløb, hvorved fare for udledning til jord og spild undgås. Ved fare for forurening med olie, kemikalier, husdyrgødning, ensilagesaft mv. kontaktes kommunen.

For at minimere risikoen for uheld og forurening efterses maskiner og fast inventar med jævne mellemrum. Malkeanlæg, mælkesilo og vakuumsystem ved mink samt elinstallationer efterses i forbindelse med det daglige arbejde.

Overpumpning af gylle:

Der er etableret en timer på gyllebeholdernes pumpe, så den overpumpede mængde ikke overstiger den mængde der kan være i lagertanken. Overpumpning sker altid under opsyn.

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det vurderes at ovenstående tiltag er med til at sikre, at der ikke pumpes meget store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld. Overpumpning skal altid ske under opsyn. Ovenstående sikres ved vilkår.

Beredskabsplan:

Ved brand kontaktes brandvæsnet og der informeres om placering af flugtveje ved ankomst til ejendommen.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan, der beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig i unormale driftssituationer. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på ejendommen og skal anbringes synligt. Det er ved tilsyn konstateret, at overpumpning af gylle har givet anledning spild, hvorfor der stilles vilkår om, at der som led i beredskabsplanen skal udarbejdes en vejledning for husdyrbrugets ansatte i driften af husdyrbrugets gyllesystem.

BAT – bedste tilgængelige teknik

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulig renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik" (BAT).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Holstebro kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er universelle, og derfor kan overføres til kvægbrug.

Husdyrbruget benytter sig til stadighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af husdyrbruget bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området.

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at bedriften udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Sagt med andre ord drejer det sig om, at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv. således at tab til omgivelser bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi sigter bl.a. mod at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed, at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer samt at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i Lov om miljøbeskyttelse. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Forbruget af råstoffer til husdyrproduktionen består primært af foder, vand, el og olie. Desuden er der et forbrug af handelsgødning. Nedenstående skema viser husdyrbrugets ressourceanvendelser før og efter udvidelsen.

Type	Forbrug før udvidelse	Forbrug efter udvidelse	Ændring
Vandforbrug	10.000 m ³	18.000 m ³	8.000 m ³
Elforbrug	221.000 kWh	280.000 kWh	59.000 kWh
Gas	260 L	260 L	0
Fyringsolie	2.500 L	2.500 L	0
Halm	50-60 tons	50-60 tons	0
Brændstof, diesel	45.000 L	60.000 L	15.000 L

Energiforbruget udgøres primært af diesel til markbrug samt elforbrug til markvanding og malkning.

Husdyrbruget skal registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der er stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

For at sikre, at der løbende er fokus på ressourceområdet, stilles der vilkår om, at husdyrbruget minimum hvert 5. år gennemgås af en energifaglig person, med det sigte at sikre at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle³- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.. Næste gennemgang af bedriften skal have fundet sted senest i 2010. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres.

RENERE TEKNOLOGI

På ejendommen er der lavet følgende teknologitiltag:

El/energi	▪ Der anvendes naturlig ventilation i staldene ▪ Dieselforbruget forsøges reduceret ved minimering af antallet af transporter/maskinoverkørsler i marken kombineret med en god logistik til begrænsning af antallet af tomme transportere ▪ Elforbruget til markvanding forsøges gennem vækstsæsonen minimeret ved at holde pumper eftersat og ved udelukkende at vande, når der er behov ▪ Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene ▪ Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer ▪ Der er etableret varmegenindvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme vand og stuehus.
Vand	▪ En del af vaskevand fra malkeanlæg genbruges til rengøring af malkestald. Derudover tilstræbes det generelt at minimere vandforbruget ▪ Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt og evt. lækker identificeres og repareres hurtigst muligt.
Ammoniak:	▪ Der etableres spaltespalter i den eksisterende kvægstald med skrabning hver 2. time (20 % ammoniakreduktion forventes). ▪ Ny stald etableres med præfabrikerede drænede gulve med 2 % fald og skrabning hver 2. time ▪ I minkafsnit 1 og 3 øges udmugningshyppigheden til 2 gange ugentligt. I minkafsnit 2 øges udmugningshyppigheden til daglig udmugning.
Management	▪ Landbruget drives økologisk ▪ Bedriftens medarbejdere efteruddannes gennem kurser ▪ Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning og husdyrgødning dokumenteres ▪ I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder ▪ Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug ▪ Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
Gødningsopbevaring	▪ Gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og vedligeholdelse ▪ Gylle omrøres kun forud for udkørsel af gylle ▪ Gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige 10-års eftersyn. ▪ Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i beholderen, er etableret flydelag
Gødningsudbringning	▪ Afsat gylle analyseres for indhold af kvælstof og fosfor ▪ Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov

³ Vedr. malkeanlæg henvises til afsnit på næste side.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer
 - Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de generelle regler og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder mv.
 - Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker
 - Gyllen udbringes med slæbeslager til vintersæd.
 - Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring
 - Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
- Fodring**
- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelige i relation til miljø, og der følges løbende med i udviklingen af staldsystemer, der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Staldteknologi**

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes til rengøring af stalde.

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi og foder
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget driftsmæssigt lever op til BAT med de i miljøgodkendelsen stillede vilkår.

Varetagelse af hensyn til landskab

Ejendommen Skorkærvej 16 er beliggende i et typisk landbrugslandskab med spredtliggende gårde i relativt fladt terræn. På trods af enkelte læhegn og småbeplantninger virker landskabet åbent. Skorkærvej 16 er hovedsageligt synlig fra Madum Kærgårdvej, idet omkringliggende læhegn skærmer ejendommen fra øst, nord og delvis fra vest.

Den nye kvægstald opføres bag eksisterende staldbygning og den nye kalvestald opføres foran den eksisterende staldbygning. Begge bygninger udføres i samme stil som den eksisterende stald. Foderhus udføres i grå betonelementer.

Der løber et beskyttet dige langs den sydvestlige kant af mark nr. 58. Det beskyttede dige er omfattet af museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende miljøgodkendelse.

Der stilles vilkår om, at udvidelsen sker i overensstemmelse med beskrivelsen i ansøgningsmaterialet. Holstebro Kommune vurderer hermed, at de bygningsmæssige udvidelser ikke vil medføre en væsentlig forringelse af de landskabelige værdier.

Ophør af husdyrbruget

Ved overdragelse eller ved ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres inden for 14 dage.

Ved husdyrbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning
- Alle olietanke skal tømmes
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativer.

Alternative muligheder

Alternative løsninger for husdyrbruget Vibholm er ikke at udvide produktionen, en strategi, der vurderes at være urentabel i forhold til den økonomiske udvikling på området.

Et andet alternativ ville være at sælge ejendommen videre som produktionsejendom.

AREALER - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Udspretningsarealerne modtager husdyrgødning fra husdyrbruget på Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg. Herudover modtages der husdyrgødning fra andre bedrifter, svarende til 73,94 DE. Husdyrgødningen er sammensat, jvf. tabel 1.

Tabel 1. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg	Kvægdybstrøelse	3.513	469	28,00
Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg	Kvæggylle	19.697	3.432	183,45
Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg	Minkgylle	14.553	4.560	90,91
Skorkærvej 16, 6990 Ulfborg	Kvæggylle - afsat ved afgræsning	8.962	1.575	84,95
Tilført husdyrgødning	Svinegylle	7.201	1.351	73,94
I alt		53.926	11.387	461,25
Fraført husdyrgødning	Kvæggylle	5.600	999	53,20
Fraført husdyrgødning	Kvæggylle	6.328	1.129	59,40
I alt		11.928	2.128	112,60

Det ejede og forpagtede areal udgør 373,96 ha, derudover er der indgået gylleaftaler for 85,41 ha.. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til tabel 2 og bilag 6. Der er indgået to aftaler om afsætning af husdyrgødning på hhv. 53,20 DE og 59,40 DE i kvæggylle, jvf. tabel 1. Kvæggyllen afsættes til aftalearealer tilhørende ejendommene Kilevej 2 og Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg. Aftalearealerne er godkendt i henhold til husdyrlovens § 16 til at modtage den ansøgte mængde husdyrgødning, og udover størrelse og placering, jvf. tabel 2 og bilag 6, behandles disse ikke nærmere i nærværende miljøgodkendelse.

Tabel 2. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejet, forpagtet og gylleaftalearealer samt marknr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejet		
51-1	1,69	Skorkærvej 16
15-1	5,20	Skorkærvej 16
51	18,54	Skorkærvej 16
35	10,80	Skorkærvej 16
3	29,72	Skorkærvej 16
52	2,29	Skorkærvej 16
22	17,28	Skorkærvej 16
17	13,38	Skorkærvej 16
5	10,61	Skorkærvej 16
29	11,46	Skorkærvej 16
9	10,48	Skorkærvej 16
13	2,88	Skorkærvej 16

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Marknr.	Ha	Ejerforhold
15	2,93	Skorkærvej 16
1 1-1 50	16,93	Skorkærvej 16
Forpagtet		
17-3	7,62	Delvist forpagtet af Jens Ebbensgård Kjær, Madumvej 18, 6990 Ulfborg
21	7,60	Deltvist forpagtet af Joan Faurby Maarup, Skorkærvej 9, 6990 Ulfborg
29-1	11,56	Jens Ebbensgård Kjær, Madumvej 18, 6990 Ulfborg
15-1	3,79	Jens Ebbensgaard, Harbogade 26, 6990 Ulfborg
51-4	1,01	Gunnar Thesbjerg, Selbjergvej 4, 6990 Ulfborg
51-3	0,93	Gunnar Thesbjerg, Selbjergvej 4, 6990 Ulfborg
51-5	2,86	Gunnar Thesbjerg, Selbjergvej 4, 6990 Ulfborg
9-1	3,81	Inger Kjærgaard Andersen, Madumvej 8, 6990 Ulfborg
51-2	4,51	Gunnar Thesbjerg, Selbjergvej 4, 6990 Ulfborg
107	5,92	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
104	6,80	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
105B	6,85	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
105A	6,84	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
102-103	21,08	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
51-5	1,86	Gunnar Thesbjerg, Selbjergvej 4, 6990 Ulfborg
113	7,29	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
94-95	5,82	Martin Poulsgaard Jørgensen, Madumflodvej 1, 6990 Ulfborg
59	2,42	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
53	1,18	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
54	6,45	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
55	4,56	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
56	3,58	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
58	9,20	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
106	3,31	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
91-93	11,57	Martin Poulsgaard Jørgensen, Madumflodvej 1, 6990 Ulfborg
59-2	3,53	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
81-83	4,06	Kaj Nygaard Vandborg, Skorkærvej 1, 6990 Ulfborg
86	1,47	Kaj Nygaard Vandborg, Skorkærvej 1, 6990 Ulfborg
84-85	10,74	Kaj Nygaard Vandborg, Skorkærvej 1, 6990 Ulfborg
111	2,46	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
110	9,77	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
109	5,03	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
101	2,53	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
108	2,79	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
77	0,27	Jens-Frederik Krag, Tagestorp 1A, 2820 Gentofte
74	0,38	Jens-Frederik Krag, Tagestorp 1A, 2820 Gentofte
75	1,98	Jens-Frederik Krag, Tagestorp 1A, 2820 Gentofte
71-73	10,41	Jens-Frederik Krag, Tagestorp 1A, 2820 Gentofte
59-1	7,59	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
57	4,61	Jørgen Poulsgaard, Sønderkærvej 2, 6990 Ulfborg
112	3,74	Jens Christian Høegsberg, Holstebrovej 1, 6990 Ulfborg
I alt	373,96	
Gylleaftaler		
Madumflodvej 9	3,42	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	1,34	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	4,54	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Madumflodvej 9	2,23	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	9,85	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	11,61	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	1,11	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	1,27	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	4,00	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
Madumflodvej 9	5,82	OP-timal Olaf Petersen, Madumflodvej 9, 6990 Ulfborg
I alt (Madumflodvej 9)	45,20	
Kilevej 2	3,82	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	2,63	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	6,92	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	5,29	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	6,07	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	3,83	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	6,08	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	5,27	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
Kilevej 2	0,29	Mogensbjerg v/Lone E.Jørgensen, Kilevej 2, 6990 Ulfborg
I alt (Kilevej 2)	40,21	
I alt (gylleaftaler)	85,41	

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatsretlige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom eller, kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For økologiske husdyrbrug må der iht. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27 stk. 1 udsprede 140 kg N/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) skal der være et udbringningsareal på minimum 329,5 ha til rådighed på det ejede og forpagtede areal. Der er 373,96 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt. Da aftalearealerne er godkendt selvstændig behandles disse ikke videre i denne miljøgodkendelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Arealkrav iht. landbrugsloven

Landbrugsejendomme skal opfylde Landbrugslovens krav om egne arealer. Det ejede areal skal udgøre en vis andel af det beregnede harmoniareal. Jvf. bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v. skal der være et jordtilliggende på minimum 102,84 ha, hvilket vurderes som opfyldt. Jordbrugskommissionen er myndighed, og når Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er opfyldt, foretager Holstebro Kommune sig ikke videre i sagen. Det er derfor ansøgers eget ansvar, at evt. tilladelser og lign. indhentes ved Jordbrugskommissionen.

SÆDSKIFTE

Det er i ansøgningen angivet, at alle arealer drives efter et K2-sædskifte. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Husdyrgødningen udbringes hovedsageligt i foråret. I ansøgningsmaterialet er det angivet, at gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker og i vintersæd udbringes gyllen med slæbeslager. Måden hvorpå gødning håndteres ændres ikke i forhold til tidligere.

Bynære udbringningsarealer

Hele eller dele af marknr. 13, 15-1, 51, 51-1, 51-1, 51-2, 51-3, 54, 59-1, 59-2, 91-93, 94-95, 101, 102-103, 105A, 105B og 107 ligger nærmere end 200 meter fra byzone samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. I disse områder må der ikke udbringes husdyrgødning på lørdage, søndage og helligdage på arealer nærmere end 200 meter fra ovennævnte områder, jvf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Udbringning skal tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer i overensstemmelse med god landmandspraksis. Dvs. enten ved direkte nedfældning eller ved nedpløjning umiddelbart efter udspretning, samt at opmærksomheden rettes på vindretningen i forhold til nabobeboelser og tidspunktet for udbringningen.

Transport

Husdyrbrugets arealer er beliggende i to områder. Et område, der er centreret omkring husdyrbrugets anlæg, og arealer nord og øst for Ulfborg. Udbringning på arealerne vil ge-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

nerelt ske fra de lejede gyllebeholdere, der henvises derfor til afsnit herom under anlægsdelens "Transport af husdyrgødning til lejede gyllebeholdere".

BAT ved udbringning:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredding og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen.
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Det vurderes, at gødningshåndteringen med de stillede vilkår lever op til BAT.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

Der stilles vilkår om, at udbringning skal tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer i overensstemmelse med god landmandspraksis. Dvs., enten ved direkte nedfældning eller ved nedpløjning umiddelbart efter udbringning, samt at opmærksomheden rettes på vindretningen i forhold til nabobeboelser og tidspunktet for udbringningen.

Det vurderes, at gødningshåndteringen iflg. gældende lovgivning og ansøgningen lever op til BAT. Det vurderes, at der ikke er behov for yderligere skærpeelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning.

AMMONIAKBELASTNINGEN VED UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". Alle ejendommens arealer er beliggende tættere på end 1000 meter fra naturområder omfattet af § 7, og arealerne er derfor omfattet af kravet.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Bufferzone (II) om § 7 naturtyper

Hele eller dele af mark nr. 53, 54, 58, 109, 111, 112 og 113 ligger i bufferzone (dvs. mindre end 1000 meter fra naturarealer der er omfattet af § 7 i husdyrloven). Der er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker i bufferzonen. Fra 2011 er der et generelt krav om, at alt flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og på græsmarker. Markernes placering i relation § 7 beskyttede naturtyper og bufferzoner omkring disse fremgår af bilag 7.

§ 3 naturområder

Mark 52 og 11-1 50 grænser op til en et moseområde beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, jvf. bilag 8. Moseområdet er i regionplanen C-målsat og vurderes ikke at være kvælstoffølsomt med en tålegrænse på 15-25 kg N/ha. Baggrundsbelastningen for området ligger på 14 kg N/ha. Ammoniakdepositionen fra anlægget er estimeret til 0,83 kg N/ha, og i henhold til standardbetragtningerne vil den nedre tålegrænse overskrides som følge af afdrift i forbindelse med udbringning af gylle på de tilstødende udbringningsarealer. Grundet moseområdets målsætning vurderer Holstebro Kommune, at moseområdet beskyttes tilstrækkeligt ved at stille vilkår om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker på markerne grænsende op til moseområdet.

Holstebro Kommune vurderer, at de omkringliggende naturområder med de stillede vilkår ikke vil påvirkes væsentligt negativt som følge af udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets arealer. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med det stillede vilkår opfylder kravene til BAT i henhold til BREF-dokumentet.

Natura 2000-områder, grundvand samt bilag IV arter

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen⁴, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jvf. EF-domstolen⁵. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen. Dette medfører udarbejdelse af en konsekvensvurdering, derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-området efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

⁴ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁵ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁶ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af miljøgodkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, oplandsanalysen⁷, DMU's forskningsresultater og naturdatabasen⁸. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

BESKRIVELSE AF NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Husdyrbrugets udspretningsarealer er beliggende i oplandet til Nissum Fjord som er udpeget til Natura 2000-område (N65), Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4).

Nissum Fjord består af 3 bassiner: Yder Fjord (inkl. Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog. Ca. 70 % af ferskvand tilledt fjorden kommer via Storå-systemet, der udmunder i Felsted Kog. Nissum Fjords opland er på 167.876 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 61 %⁹ af oplandet, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 102.400 ha.

Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som Natura 2000-område¹⁰.

Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord¹¹ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakdeposition behandles ikke, da afstanden fra anlægget og Natura 2000 området er over 3,6 km, og den samlede ammoniakdeposition på området fra anlægget er beregnet til 0,01 kg N/ha. Belastningen på beskyttede naturtyper og områder er behandlet under afsnittet om ammoniak. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 4, og andre arter fremgår af tabel 5.

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord jvf. SNS 2009¹². Den naturtype der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer

⁶ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁷ Oplandsanalysen består af 3 publikationer udarbejdet for Ringkøbing Amt i 2006; Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport, Modelanalyse af den fremtidige vandkvalitet i Nissum Fjord og Foreløbig rapport Oplandsmodel for N-belastning af Nissum Fjord.

⁸ Naturdatabasen på Danmarks Miljøportal, Overfladevand.

⁹ Miljøministeriet, Vandområde 1.4 Nissum Fjord.

¹⁰ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹¹ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

¹² Opdateret udpegningsgrundlag 2009.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Nr.	Naturtype
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørdrum	X	
Knopsvane		X
Pibesvane		X
Sangsvane		X
Bramgås		X
Kortnæbbet gås		X
Lysbuget korttegås		X
Pibeand		X
Krikand		X
Spidsand		X
Toppet skallesluger		X
Stor skallesluger		X
Rørhøg	X	
Plettet rørvagtel	X	
Klyde	X	X
Hvidbrystet præstekrave	X	
Almindelig Ryle	X	
Brushane	X	
Lille kobbersneppe		X
Splitterne	X	
Fjordterne	X	
Havterne	X	
Dværgterne	X	

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med ”” er særligt prioriteret**

Nr.	Art
1095	Havlampret
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1103	Stavsild
1106	Laks
1355*	Odder
1831	Vandranke

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Regionplanens målsætning

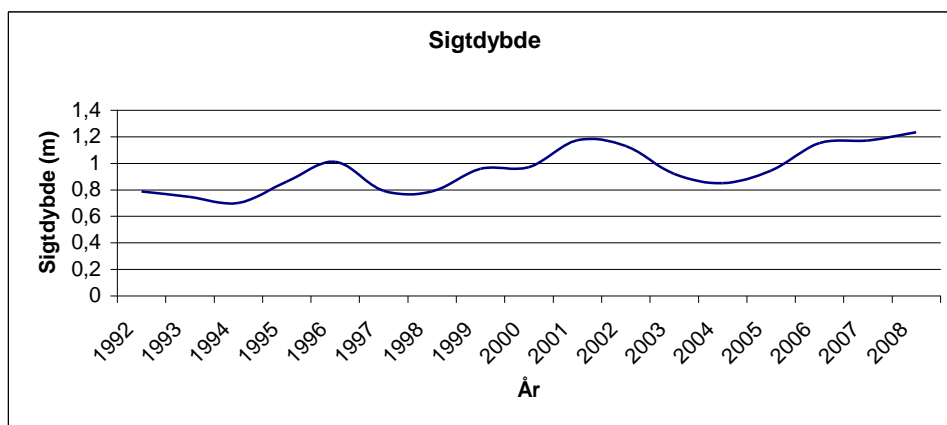
Nissum Fjord er i Ringkøbing Amts regionplan udlagt med en skærpet målsætning: "Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som er upåvirket eller kun svagt påvirket af næringsstoffer, miljøfarlige stoffer og anden kulturpåvirkning." Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m.
- Sommersigt dybde større end 2 m.
- Størst mulig vandskifte med Vesterhavet og saltholdighed på 8-20 ‰ i Yder Fjord, op til 12 ‰ i Mellem Fjord og højst 4 ‰ i Felsted Kog.
- Mindst mulig variation i saltholdigheden over kortere tidsrum.
- Varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden.

Nissum Fjords tilstand

Regionplanens målsætning for Nissum Fjord er ikke opfyldt. "Næringsstofftilførslerne vurderes til i mange år at have været hovedårsag til manglende opfyldelse af regionplanens målsætning for miljøtilstanden i fjorden. Ændret arealanvendelse i oplandet i forhold til intensiveret jordbrug, færre naturområder, byudvikling med deraf følgende udledninger af spildevand mm., industriudledninger mm. er hovedfaktorer i forhold til den generelle påvirkning af fjorden med næringsstoffer" Samt "Den interne fosforbelastning fra sedimentet i fjordbunden har også betydning for miljøtilstanden i fjorden i form af en forsinket effekt af reduceret fosforbelastning fra kilder i oplandet."¹³

Det fremgår af figur 2, at sigt dybden er langt fra regionplanens målsætning, men at der de sidste 5 år har været en positiv tendens i Felsted Kog, hvor indsatsen bør koncentreres jvf. oplandsanalysen¹⁴. Vandets klarhed (sigt dybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Årsagen til den dårlige sigt dybde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

Figur 2. Udvikling i sigt dybde i Felsted Kog (den tidsvgt. middel)¹⁵

¹³ Basisanalysen, del II.

¹⁴ Oplandsanalysen 2006.

¹⁵ Naturdatabasen.

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune, Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

Flere af udpegningerne er beliggende i Grønkær Bæk og Flynder Å-oplandet, der afvander til Bøvling Fjord i det nordlige Nissum Fjord igennem Indfjorden og Tang Sø. Af disse kan nævnes Byn og Søndersund, der er "Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden" (3130). Tang Sø og Indfjorden er kategoriseret som "Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks" (3150). Det vurderes ikke, at dette område påvirkes at markernes udledning til Felsted Kog.

For "vandløb med vandplanter" (3260) vurderes grødeskæring at være den primære trussel, idet det medfører markant ændrede forhold for plante- og dyrelivet i vandløbet og omkring dette. Vandplanterne udgør således en nøglerolle i vandløbet ved at stabilisere bunden, skabe variation i strømmen, differentiere aflejring af partikler og fjerne næringsstoffer. Eutrofiering kan have en betydning for sammensætningen af plantesamfundet, men den største trussel i forhold til biodiversiteten vurderes at være udretning af vandløb samt grødeskæring.

Vegetationen udgør fødegrundlaget for en række fuglearter, som udgør dele af udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord. En øget næringsstofudvaskning vil jvf. basisanalysen kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. De planteædende fuglearter, hvis fødegrundlag vil blive yderligere reduceret, er Lysbuget Knortegås, Knopsvane, Krikand, Spidsand og Pibeand som har været i markant tilbagegang grundet eutrofieringen af Nissum Fjord. Derudover er Spidsand, Kobbersneppe, alm. Ryle og Brushane som tidligere har været udsat for kraftige tilbagegange. Brushane er nu helt forsvundet som ynglefugl fra strandengene omkring Nissum Fjord primært grundet tilgroning af ynglelokaliteter. Det forventes, at de øvrige udpegede fugle som eksempelvis Pibe- og Sangsvane, Rørdum, Bram- og Kortnæbbet Gås ikke nødvendigvis vil blive påvirket negativt som følge af en svagt øget næringsstofbelastning, idet en øget tilførsel dels kan øge fødegrundlaget for disse fugle, dels fordi visse arter ændrer fourageringsadfærd. Mens arter som Toppet og Stor Skallesluger primært er afhængige af opretholdelse af både fouragerings-, raste- og overnattingslokaliteter som ikke umiddelbart vurderes truet. Lille Kobbersneppe, Klyde, Splitterne, Fjordterne, Havterne, Dværgterne, hvidbrystet præstekrave og Plettet Rørvagtel forventes de primære trusler enten at være manglende ynglelokaliteter grundet tilgroning, forstyrrelse eller prædation. Der vurderes ikke umiddelbart at være trusler for Rørhøg inden for det udpegede område ved Nissum Fjord.

En forbedring af forholdene for de internationalt beskyttede arter, vil også betyde en forbedring af forholdene for en række truede danske ynglefugle som Vibe, Rødben og Stor Kobbersneppe.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

De væsentligste trusler mod flod- og havlampretten vurderes generelt at være tilknyttet opholdet i ferskvand, hvor etablering af fysiske spærringer, såsom opstemninger kan forhindre fiskene i at nå egnede gydesteder. Eksempelvis forventes havlampretten at gyde i Tvis Å og Nissum Fjord benyttes derfor som migrationsrute for havlampretternes gydevandring. Flodlampretten forekomst i Nissum Fjord er ukendt. I forbindelse med undersøgelsesprogrammet over Skjern Å Naturprojektet var et af de vigtigste resultater fra 2000 undersøgelsen, at hav- og flodlampretlarverne udviste udpræget substratpræference for slam aflejret i kantvegetationen (typisk siv) og finkornet sand/ slam aflejret i grødeøer¹⁶. Kendskabet til hav- og flodlamprettens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod hav- og flodlampretter i Nissum Fjord lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

I modsætning til hav- og flodlampret lever bæklampret hele sit liv i vandløbene. Bæklampretten er fundet almindelig udbredt i tilløbende til Nissum Fjord, arten vurderes ikke at være truet i Nissum Fjord udpegningsområdet.

De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænedele arealer samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Kendskabet til stavsildens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod stavsilden i Nissum Fjord kan derfor ikke vurderes nærmere.

Nissum Fjord er primært et gennemgangsvand for laksens vandring til og fra gydepladserne i ferskvand og ud i havet. Den største trussel mod laksens overlevelse i Nissum Fjord vurderes at være fiskeri og muligvis skarvprædation.

På baggrund af odderens positive fremgang i Jylland i løbet af 1990'erne, og forekomsten mange steder i Nissum Fjordområdet vurderes der ikke umiddelbart at være trusler mod den inden for Nissum Fjord udpegningsområdet. Det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området.

Vandranke, den sidste art som udgør udpegningsgrundlaget, antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor der i miljøet er lave næringsstoffkoncentrationer, svag strøm og gode lysforhold. Den store forekomst af vandranke i afvandningskanalen syd for Felsted Kog hænger givetvis sammen med en relativt hårdhændet vedligeholdelse med 2 årlige grødeskæringer. Herved får vandranken forbedrede lysforhold. Det formodes ikke at vandranke ynder at blive grødebeskåret. Bestanden i afvandningskanalen vurderes at være stabil og synes ikke umiddelbart truet.

En del af regionplanens målsætning for Nissum Fjord er udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m. Der forventes, at denne vegetation primært vil bestå af ålegræs, der er den mest almindelige blomsterplante i vore kystnære farvande. Ålegræsområder fungerer bl.a. som fourageringsområder for fugle og opvækstområder for fisk og smådyr. Udbredelsen af ålegræs ud fra kysten anvendes ofte som en indikator på miljøtilstanden i de kystnære områder. I efteråret 2007 igangsatte DMU og MCR et projekt, der havde til formål, at undersøge forekomsten af landbrugsherbicider i Nissum Fjord¹⁷. Vandprøverne blev taget i hhv. Mellem Fjord og Felsted Kog i Nissum Fjord. Undersøgelserne verificere-

¹⁶ DFU-rapport 134-04.

¹⁷ Arbejdsrapport fra DMU nr. 244, 2008. Forekomst af herbicider i Nissum Fjord

de en række stoffer og nedbrydningsprodukter af stoffer, hvoraf 12 er herbicider og 8 er nedbrydningsprodukter af herbicider. Det er tidligere påvist, at ukrudtsmidler kan skade bl.a. plantetilvæksten på ålegræs ved lavere koncentrationer end de koncentrationer, hvor de enkelte stoffer har effekt¹⁸. Den anvendte målemetode er oprindeligt udviklet til ferskvand, men da Felsted Kog er relativ fersk (~4 ‰), kan det ikke afvises, at anvendelsen af herbicider i oplandet til Nissum Fjord har en negativ effekt på målsætningen i Nissum Fjord. Anvendelsen af herbicider i på landbrugsjord reguleres ikke i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug, og behandles derfor ikke yderligere.

Næringsstoffer

I Felsted Kog er fosfor sandsynligvis den begrænsende faktor for algeproduktionen, men betydningen af nitratudvaskningen øges ud mod slusen, jvf. Basisanalysen del II¹⁹. Oplandsanalysens begrundelse for vigtigheden, af en reduktion af næringsstofftilførslerne til Felsted Kog i forhold til den resterende del af Nissum Fjord er, at Felsted Kog modtager ca. 70 % af næringsstofftilførslen via Storå-systemet, samt at en reduktion til Felsted Kog vil gavne hele Nissum Fjord sammenlignet med, hvis reduktionerne blev foretaget i Flynder å's vandsystem, hvor reduktionen kun vil gavne Yder Fjord og Indfjorden.

BESKRIVELSE AF STADIL OG VEST STADIL FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Husdyrbrugets udspretningsarealer er beliggende i oplandet til Stadil Fjord som er udpeget til Natura 2000-område (N66), Habitatområde (H59), Fuglebeskyttelsesområde (F41) og Ramsarområde (R3).

Området består af lavvandede søer omgivet af rørsumpe, enge og marker. Stadil Fjord er et tidligere fjordområde. I søen findes en langstrakt ø, Hindø, der medvirker til at søen naturligt er inddelt i et nordligt og sydligt bassin. Oplandet til Stadil Fjord er domineret af jord i omdrift. Vest Stadil Fjord (Mellem Dyb og Søndre Dyb) er også et tidligere fjordområde, hvor vandstanden ved pumpning sænkes til 1,4 m under det gennemsnitlige niveau i de danske have. Stadil Fjord afvander til Ringkjøbing Fjord, men modtager også saltvand herfra i perioder.

Udpegningsgrundlaget for Stadil og Vest Stadil Fjord fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakdeposition behandles ikke, da afstanden fra anlægget til Natura 2000 området er over 7,5 km fra Skorkærvej 16 og 4,4 km fra den lejede gyllebeholder på Kilevej 2. Den samlede ammoniakdeposition fra anlægget er beregnet til 0,01 kg N/ha, hvorfor ammoniakdeposition ikke vurderes at påvirke natura 2000 området væsentligt negativt. Husdyrbrugets arealer afvander til Stadil Fjord, hvorfor forhold omkring Vest Stadil Fjord ikke beskrives indgående i det følgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 7, og andre arter fremgår af tabel 8.

¹⁸ Nielsen, L.W. & Dahlløf, I. 2007: Direct and indirect effects of the herbicides Glyphosate, Bentazone and MCPA on eelgrass (*Zostera marina*). - Aquatic Toxicology 82(1): 47-54.

¹⁹ Vandrammedirektivets basisanalyse del II

Tabel 6. Udpegningsgrundlaget for Stadil og Vest Stadil Fjord jvf. SNS 2009²⁰. Den naturtype der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålagler
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

Tabel 7. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Spidsand		X
Skeand		X
Krikand		X
Grågås		X
Kortnæbbet gås		X
Rørdrum	X	
Bramgås		X
Pomeransfugl		X
Sortterne	X	
Rørhøg	X	
Pibesvane		X
Sangsvane		X
Plettet rørvagtel	X	
Spidsand		X

Tabel 8. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1095	Havlampret
1096	Bæklampret
1106	Laks
1355*	Odder
1831	Vandranke

Regionplanens målsætning

Stadil Fjord er i Ringkøbing Amts regionplan 2005 udlagt med en A1/A2/B-målsætning, hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet, selv om søen udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, A2 til badevandsmålsætning og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt.

Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

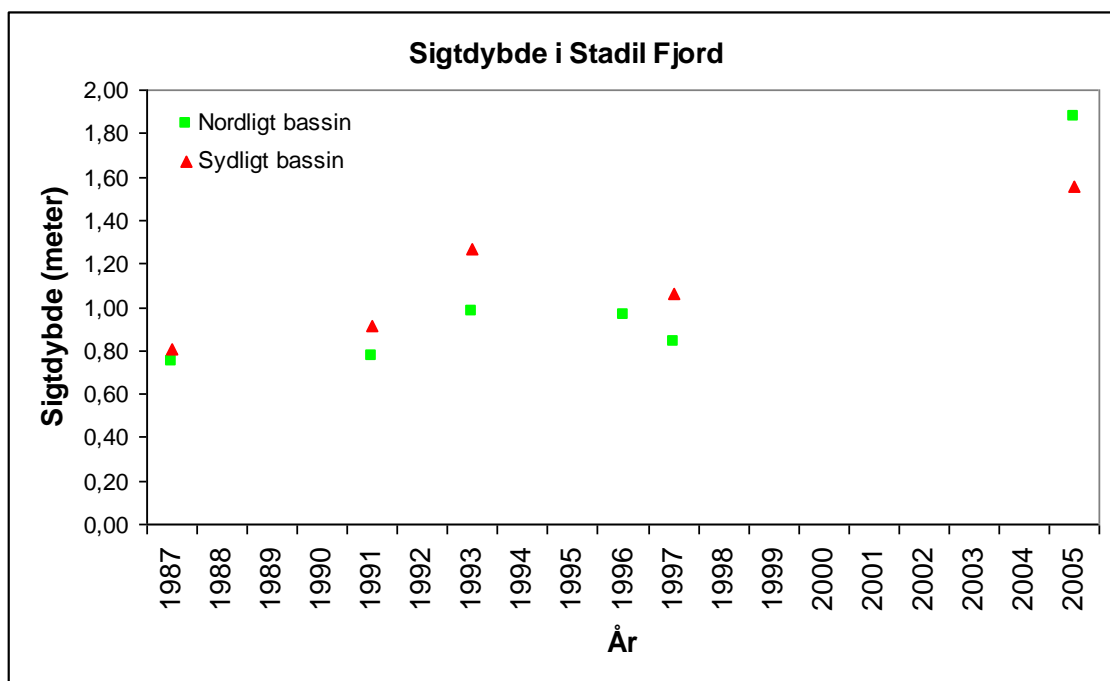
²⁰ Opdateret udpegningsgrundlag 2009.

- Fra 1. maj til 30. september skal sigtddybden være større end 1 meter i søer med en gennemsnitsdybde på under 3 meter.
- Søvandets indhold af total fosfor må som årgennemsnit ikke overstige 0,075 mg P/l.
- Arter og naturværdier som ønskes beskyttet gennem den skærpede målsætning have en god bevaringsstatus.
- Vandkvaliteten i badevandsmålsatte søer skal kunne leve op til kravene i Bekendtgørelse nr. 292 og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 (1985), Kontrol med badevand.

Stadil Fjords tilstand

Stadil Fjord blev i regionplan 2005 vurderet til at have et tilfredsstillende dyre- og planteliv, om end målsætningen ikke var opfyldt. Årsagen til den manglende mål opfyldelse er angivet som værende ekstern belastning med næringsstoffer fra det åbne land, regnbetinget udledning, renseanlæg og dambrug.

Det fremgår af figur 3, at sigtddybden er blevet markant forbedret i Stadil Fjord i både det nordlige og sydlige bassin. Vandets klarhed (sigtddybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Årsag til dårlig sigtddybde skyldes primært store planktonmængder, som følge af tilførsel af næringsstoffer fra oplandet.

Figur 3. Udvikling i sigtddybde i det nordlige og sydlige bassin i Stadil Fjord (tidsvgt. middel)²¹

²¹ Data fra STOQ.

Stadil Fjord er kategoriseret som strandsø eller brakvandslagune (1150) og er derfor en del af udpegningsgrundlaget. N66-området er i statens kortværk udlagt som et meget sårbart Natura 2000 område. I 2005 blev de højeste gennemsnitlige sommersigtdybder registreret, i den tid Ringkjøbing amt har undersøgt Stadil Fjord, jvf. figur 3.

Arter

Ringkjøbing Amts undersøgelse af vegetationen i Stadil Fjord i 2005 viste, at undervandsvegetationen var meget artsrig, idet der blev registreret 52 arter. Ved undersøgelsen blev der registreret flere blomsterplanter, hvoraf nogle er ualmindelige, sjældne eller meget sjældne i Danmark. Der blev fundet følgende fire arter fra rødlisten: Lav Kogleaks, Krybende Ranunkel, Vandranke og Flydende Kogleaks. Fra gullisten blev der fundet Strandbo, Nåle-Sumpstrå, Vedbend-Vandranunkel, Hår-Tusindblad, Brodbladet Vandaks, Bændel-Vandaks, Glisende Vandaks, Langbladet Vandaks, Tråd-Vandaks, Almindelig Pilblad og Søpryd. Flere af disse plantearter er følsomme overfor en forringet miljøtilstand. Det drejer sig bl.a. om vandranke, som udgør en del af udpegningsgrundlaget. Vandranke antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor der i miljøet er lave næringsstofkoncentrationer, svag strøm og gode lysforhold. Der blev fundet også sjældne kransnålalger, hvoraf én af de registrerede arter kun kendes fra Vest Stadil Fjord og Vejlerne.

Den samlede dækningsgrad af undervandsvegetation i Stadil fjord i 2005 var 27 % svarende til 449 ha, hvilket sammenlignet med tidligere undersøgelser i 1991 og 1997 er en lille fremgang i det plantedækkede areal. En væsentlig årsag til den store artsrigdom er, at søen er blevet forholdsvis klarvandet, så undervandsplanterne har fået mulighed for at vokse i størstedelen af søen. En forøgelse af næringsstofbelastningen til Stadil Fjord vil kunne påvirke sigtddybden negativt, og derved blive en trussel for artsdiversiteten og dermed miljøtilstanden. En dårligere miljøtilstand vil også kunne påvirke søens funktion som raste- og fourageringsområde for ynglende og trækkende fugle.

I henhold til basisanalysen vurderes naturgenopretningsprojektet i Vest Stadil Fjord og oprettelse af vildreservatet i 1998, at have haft afgørende betydning for en lang række fuglearter, herunder også de internationalt beskyttede vandfugle, der er medtaget på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 41 – Stadil og Vest Stadil Fjord. Specielt for antallet af rastende gæs, og her især Kortnæbbet- og Bramgås, er der konstateret en meget stor stigning. For de øvrige vandfuglearter har stigningen ikke været helt så markant, men dog en klar positiv tendens for også disse arter. For de øvrige arter har der for stort set alle arters vedkommende kunnet konstateres en fremgang, dog med undtagelse af Plettet Rørvagtel, der også de seneste årtier har været en sjælden ynglefugl i området.

Havlampretten lever i havet og trækker kun op i vandløbene for at gyde. Havlampretten er kun observeret ganske få gange indenfor habitatområde. Disse observationer er sket i to tilløb til Stadil Fjord, Tim Å og Hover Å. I begge tilfælde på grus- og stenbund, hvorfor de formodes at have været på gydevandring. Bestandens størrelse og dens gydesucces er derfor reelt ukendt. De væsentligste trusler mod havlampretten vurderes generelt at være manglende passage i vandløbene, dårlige fysiske forhold i vandløbene og organisk forurening af vandløbene. I forbindelse med undersøgelsesprogrammet over Skjern Å Naturprojektet var et af de vigtigste resultater fra år 2000-undersøgelsen, at havlampretlarverne udviste udpræget substratpræference for slam aflejret i kantvegetationen (typisk siv) og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

finkornet sand/ slam aflejret i grødeøer²². Havlampretten vurderes at kunne gyde i alle vandløb indenfor habitatområde 59, forudsat den rette substratsammensætning er til stede. I alt vurderes det samlede potentielle levested at udgøre ca. 1.695 ha. Kendskabet til havlamprettens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod havlampretter i Stadil Fjord lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

Bæklampretten gennemfører hele sin livscyklus i vandløb og er derfor ikke knyttet til Stadil Fjord som sådan. Bæklampretten er fundet vidt udbredt i tilløbene Ejstrup Bæk og Hover Å i forbindelse med Ringkjøbing Amts regionale undersøgelser.. Egentlige kvantitative bestandsundersøgelser foreligger dog ikke, men Bæklampretten vurderes generelt ikke at være truet i vandløbene indenfor habitatområdet.

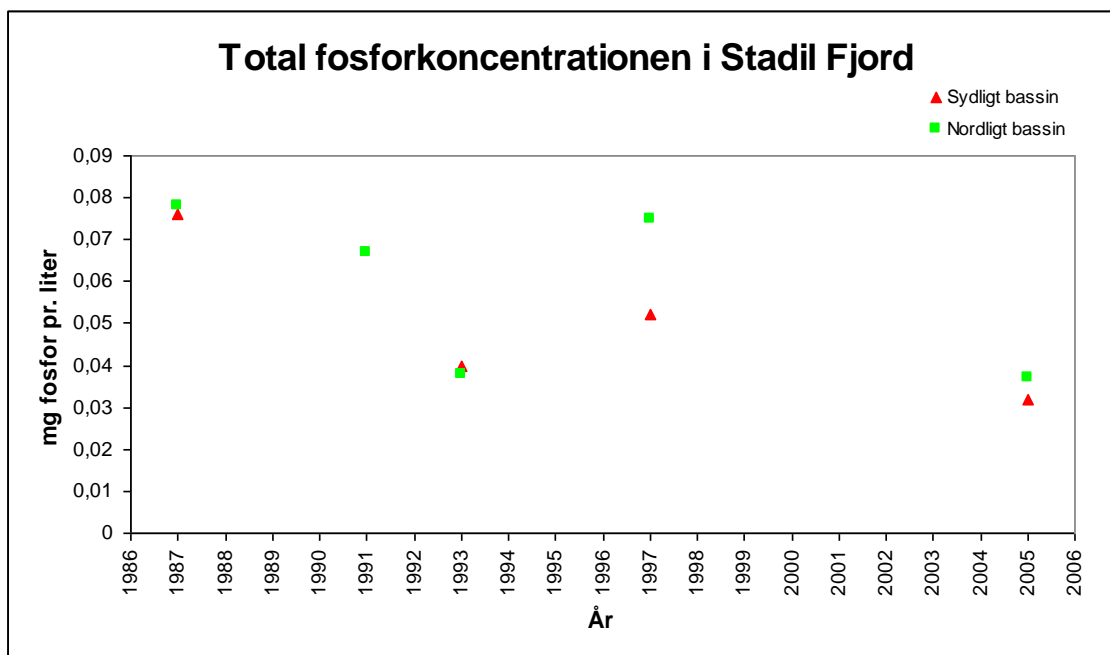
Odderens har haft en positiv fremgang i Jylland i løbet af 1990erne, og der vurderes ikke umiddelbart at være trusler mod bestanden i inden for habitatområdet. Det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området. Ved udpegningen er medtaget arealer langs kanten af Stadil - og Vest Stadil Fjord samt Mellem - og Nordre Dyb. I alt vurderes det potentielle levested inden for habitatområde nr. 59 at udgøre ca. 3907 ha.

Stadil Fjord er primært et gennemgangsvand for laksens vandring til og fra gydepladserne i ferskvand og ud i havet. Den største trussel mod laksens overlevelse i Stadil Fjord vurderes at være fiskeri og muligvis skarvprædation.

Næringsstoffer

Stadil Fjord har i 2005 vist tendenser til betydelige forbedringer, hvilket ses både mht. øget udbredelse af undervandsvegetationen og artsantal samt forbedrede vandkemiske og fysiske forhold. Mulige trusler for søen er at den eksterne næringsstofbelastning til søen på sigt kan udgøre en trussel mod den nuværende forholdsvis gunstige miljøtilstand i Stadil Fjord. På baggrund af vandrammedirektivets basisanalyse vurderes Stadil Fjord ikke at kunne leve op til sin målsætning i 2015. I Stadil Fjord er fosfor den begrænsende faktor for algeproduktionen. Fosforindholdet i Stadil Fjord har i perioden 1997-2005 været faldende i både i det nordlige og sydlige bassin. Sommerværdierne for totalfosforindholdet i søvandet var i 2005 på henholdsvis 0,037 og 0,032 mg totalfosfor pr. liter, jvf. figur 4. Kvælstofindholdet i søvandet har været uændret i perioden 1999-2005 og ligger på et moderat niveau.

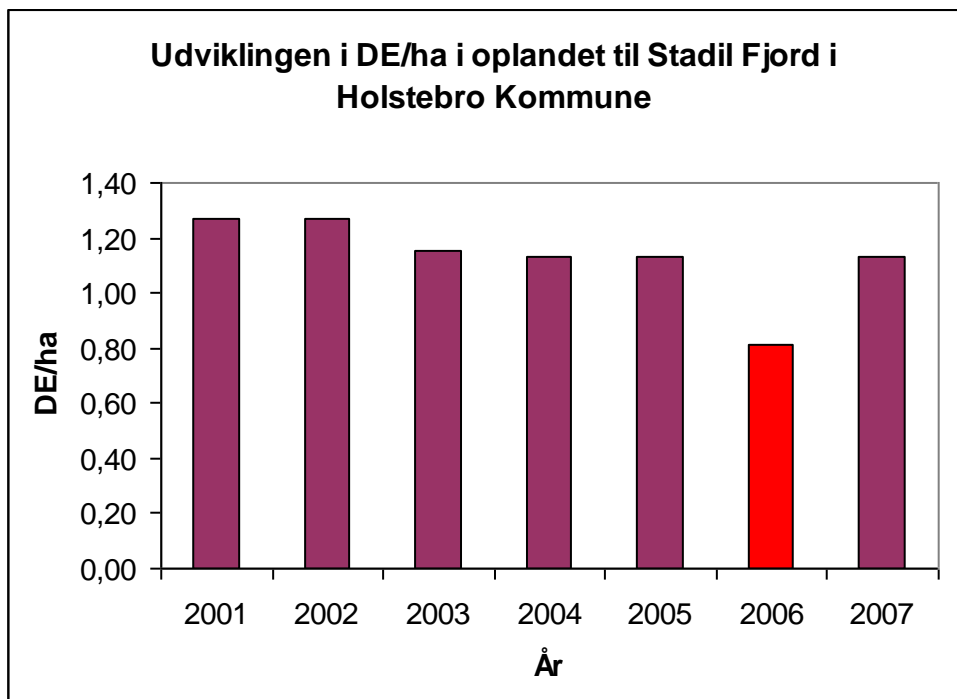
²² DFU-rapport 134-04.

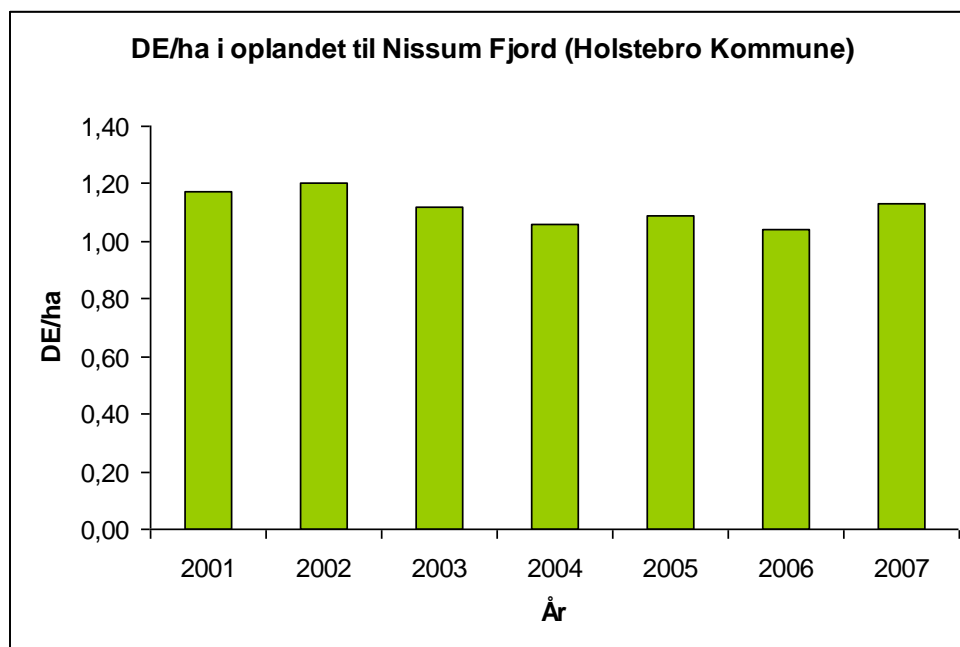
Figur 4. Udviklingen i totalfosforkoncentrationen i det nordlige og sydlige bassin i Stadil Fjord.

HUSDYRTRYKKET I OPLANDET TIL STADIL- OG NISSUM FJORD

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre men større husdyrbrug. Udviklingen i DE/ha for den del af oplandet der er beliggende i Holstebro Kommune fremgår af figur 5 og 6. Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2007 reduceret med 0,14 DE/ha i oplandet til Stadil Fjord, mens antallet af DE/ha er i samme periode er reduceret med 0,04 DE/ha i oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune. Det vurderes derfor, at der i oplandet til Stadil- og Nissum Fjord i Holstebro Kommune ikke sker netto-udvidelser af husdyrproduktionen. Heraf følger, at en etablering/udvidelse i oplandet til Stadil- og Nissum Fjord i Holstebro Kommune sker som følge af en nedlæggelse eller reduktion af husdyrproduktionen andetsteds.

Figur 5. DE/ha i oplandet til Stadil Fjord i Holstebro Kommune i årene 2001-2007²³. Conterra har oplyst Holstebro Kommune, at der i 2006 (rød søjle) var en række afvigelser i gødningsregnskaberne, hvorfor udsvinget dette år skal taget med forbehold.

Figur 6. DE/ha i oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune i årene 2001-2007²⁴

²³ Beregnet vha. CTtools på basis af gødningsregnskaber.

²⁴ Beregnet vha. CTtools på basis af gødningsregnskaber.

Fosfor

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerrosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og nedvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, eller vandet kan samle sig i riller på skrånende arealer. Risikoen for overfladeafstrømning stiger som følge af arealets hældning og dennes udstrækning. Konvekse skråninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Risikoarealer

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn med hældninger under 6 grader. Kun på mark nr. 51 og 51-1 observeres der stærkt skånende terræn med hældning over 12 grader, men arealerne er beliggende over 500 meter fra Madum Bæk. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundtyper

Udbringningsarealerne er bestående af finsandede jorde (83 %), humusjorde (8 %), grovsandede jorde (7 %), og en mindre del ukortlagte jorde i tidligere skovområder, byzoner og lign. (2 %), jvf. tabel 9 og bilag 9. Da udbringningsarealerne ikke er beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold

1,3 ha af mark nr. 5 er beliggende på lavbundsarealer uden okkerklasse i oplandet til Stadiil Fjord, jvf. bilag 10. Mark 5 er drænet, og arealet vurderes derfor som fosforklasse II med krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

Tabel 9. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold, fosforklasse og oplyste fosfortal (analyseret i 2006).

Mark nr.	Areal (ha)	Detailafvandning	Primær jordtype	Opland	Fosfortal (Pt)	Lavbundsareal uden okkerklasse	P-klasse	P-klasse areal (ha)	
11-1	50	16,93	Ja	JB2	Stadil Fjord	3,3	Nej**	P0	0
3	29,72	Ja	JB2	Stadil Fjord	3,1	Nej**	P0	0	
5	10,61	Ja	JB2	Stadil Fjord	2,8	Ja	P2	1,3	
9	10,48	Nej	JB2	Stadil Fjord	3,8	Nej	P0	0	
9-1	3,81	Nej	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
13	2,88	Nej	JB2	Stadil Fjord	5,5	Nej	P0	0	
15	2,93	Nej	JB2	Stadil Fjord	4,3	Nej	P0	0	
15-1	3,79	Nej	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
15-1	5,20	Nej	JB2	Stadil Fjord	4,0	Nej	P0	0	
17	13,38	Nej	JB2	Stadil Fjord	4,9	Nej**	P0	0	
17-3	7,62	Nej	JB2	Stadil Fjord		Nej**	P0	0	
21	7,60	Nej	JB2	Stadil Fjord	4,2	Nej	P0	0	
22	17,28	Ja	JB11	Stadil Fjord	3,7	Nej**	P0	0	
29	11,46	Ja	JB2	Stadil Fjord	3,3	Nej**	P0	0	
29-1	11,56	Ja*	JB2	Stadil Fjord	2,7	Nej	P0	0	
35	10,80	Ja	JB2	Stadil Fjord	1,2	Nej**	P0	0	
51	18,54	Ja*	JB2	Stadil Fjord	3,7	Nej**	P0	0	
51-1	1,69	Nej	TS*** (JB2)	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
51-2	4,51	Ja*	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
51-3	0,93	Ja*	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
51-4	1,01	Ja*	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
51-5	2,86	Nej	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
51-5	1,86	Ja*	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
52	2,29	Ja	JB11	Stadil Fjord	1,4	Nej**	P0	0	
53	1,18	Nej	JB2	Nissum Fjord		Nej	P0	0	
54	6,45	Nej	JB2	Nissum Fjord	3,1	Nej	P0	0	
55	4,56	Ja*	JB2	Nissum Fjord	5,5	Nej	P0	0	
56	3,58	Ja*	JB2	Nissum Fjord	3,5	Nej	P0	0	
57	4,61	Ja*	JB2	Nissum Fjord	2,7	Nej	P0	0	
58	9,20	Ja*	JB2	Nissum Fjord	2,4	Nej	P0	0	
59	2,42	Ja*	JB2	Nissum Fjord	2,7	Nej	P0	0	
59-1	7,59	Ja*	JB2	Nissum Fjord	1,7	Nej**	P0	0	
59-2	3,53	Nej	JB2	Nissum Fjord		Nej**	P0	0	
71-73	10,41	Nej	JB2	Stadil Fjord	3,2	Nej**	P0	0	
74	0,38	Nej	JB2	Stadil Fjord	4,3	Nej	P0	0	
75	1,98	Nej	JB2	Stadil Fjord		Nej	P0	0	
77	0,27	Nej	JB2	Stadil Fjord	2,7	Nej	P0	0	
81-83	4,06	Nej	JB2	Nissum Fjord og Stadil Fjord	7,3	Nej	P0	0	
84-85	10,74	Ja*	JB2	Stadil Fjord	6,6	Nej	P0	0	
86	1,47	Nej	JB2	Stadil Fjord	3,5	Nej	P0	0	
91-93	11,57	Ja*	JB2	Nissum Fjord	3,7	Nej	P0	0	
94-95	5,82	Ja*	JB2	Nissum Fjord		Nej	P0	0	
101	2,53	Nej	JB2	Nissum Fjord		Nej	P0	0	
102-103	21,08	Ja	JB2	Nissum Fjord	3,8	Nej	P0	0	
104	6,80	Ja*	JB2	Nissum Fjord	2,2	Nej**	P0	0	
105A	6,84	Ja	JB2	Nissum Fjord	2,1	Nej**	P0	0	
105B	6,85	Ja	JB2	Nissum Fjord	2,1	Nej**	P0	0	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Mark nr.	Areal (ha)	Detailafvandning	Primær jordtype	Opland	Fosfortal (Pt)	Lavbundsareal uden okkerklasse	P-klasse	P-klasse areal (ha)
106	3,31	Ja	JB2	Nissum Fjord	3,7	Nej**	P0	0
107	5,92	Ja	JB2	Nissum Fjord		Nej	P0	0
108	2,79	Ja	JB11	Nissum Fjord	2,2	Nej**	P0	0
109	5,03	Ja	JB1	Nissum Fjord		Nej	P0	0
110	9,77	Ja	JB1	Nissum Fjord		Nej	P0	0
111	2,46	Nej	JB1	Nissum Fjord		Nej	P0	0
112	3,74	Ja	JB1	Nissum Fjord		Nej	P0	0
113	7,29	Ja	JB1	Nissum Fjord		Nej	P0	0

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort.

** Beliggende på lavbundsarealer med okkerklasse.

*** Tidligere skov ikke kortlagt – angivet som JB2 ud fra områdets karakteristika

Fosforbalance

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 11.387 kg P, hvilket er 1.533 kg P/år mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. skema 2. Udbringning af 11.387 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 5,8 kg P/ha.

Skema 2. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i nudrift og ansøgt drift, samt beregning af den maksimalt tilladte P-tilførsel.

	Areal	P-overskud/ha i før-situation*	Maks. P-overskud/ha i eftersituation	Maks. P-overskud i eftersituationen
Samlet areal (ansøgt drift)	374,0 ha			
Fosfortilførsel i nudrift og ansøgt produktion		11542 kg P/år		11387 kg P/år
Fosforklasse 0 Jorde med et $P_t < 4,0$ eller, der ikke er beliggende på dræned lavbundslande uden okkerklasse.	372,7 ha	6,16 kg P/ha/år	9,86 kg P/ha/år	3676 kg P/år
Fosforklasse I Dræned eller grøftede lerjorde med P_t mellem 4,0 - 6,0, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	0,00 ha	6,16 kg P/ha/år	9,86 kg P/ha/år	0 kg P/år
Fosforklasse II Dræned eller grøftede lavbundslande uden okkerklasse, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	1,3 ha	6,16 kg P/ha/år	6,16 kg P/ha/år	8 kg P/år
Fosforklasse III Dræned eller grøftede lerjorde med $P_t > 6,0$, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	0,00 ha	6,16 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år	0 kg P/år
Sum	374,0 ha			3684 kg P/år
Maks. P-tilførsel i eftersituationen				12921 kg P/år
For stort P-overskud				-1533 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift				30,5 kg P/ha/år
P-fraførsel, arealvægtet gennemsnit				24,7 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt				5,8 kg P/ha/år

* I både nudrift og ansøgt drift beregnes fosforbalancen ud fra hele det ansøgte areal.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede²⁵. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold. Dansk landbrugsrådgivning anbefaler, at der ikke tilføres mere fosfor end afgrøden bortfører ved fosfortal større end >4 ²⁶. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosfortal i relation til det generelle fosforoverskud i oplandet.

Fosforoverskuddet var i perioden 2005 og 2007 i gennemsnit ca. 9 kg P/ha i oplandet til Stadil Fjord og ca. 11 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune²⁷. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 5,8 kg P/ha/år, jvf. skema 2, hvilket er markant mindre end det gennemsnitlige fosforoverskud i oplandet til Stadil- og Nissum Fjorde i Holstebro Kommune. I forbindelse med implementering af de nye dyreenhedsdefinitioner i 2009/2010, vil det arealspecifikke fosforoverskud på bedriften falde til under 3 kg P/ha. Udspretningsarealerne udgør 1 ‰ og 6 ‰ af oplandet til hhv. Nissum- og Stadil Fjord. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbrugets arealer på baggrund heraf ikke i sig selv påvirker Nissum- og Stadil Fjorde væsentligt negativt.

Nitrat

En del af aftalearealerne er omfattet af N- eller P-klasse 1-3. Der er udarbejdet § 16-arealgodkendelser for disse udbringningsarealer. Arealerne behandles derfor ikke yderligere i nærværende miljøgodkendelse.

Husdyrbrugets arealer er beliggende i oplandet til hhv. Nissum Fjord og Stadil Fjord. 146,28 ha er beliggende på jorde med et nitratreduktionspotentiale (NRP) på < 50 %, der afvander til Felsted Kog i Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som meget kvælstof sårbart vandområde, hvorfor arealerne er udpeget som nitratklasse 3, hvor der uden anvendelse af virkemidler kun må udbringes husdyrgødning svarende til 50 % af de generelle harmoniregler uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler. 227,68 ha er beliggende i oplandet til Stadil Fjord på jorde med et NRP >76 %, hvorfor der i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau kan udbringes husdyrgødning med fuldt harmonitryk, jvf. skema 3 og bilag 11.

²⁵ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

²⁶ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

²⁷ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 3. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Samlet areal [ha]	Arealfordeling på nitratklasser		Reduceret harmonitryk (reduktionsprocent)	Reduceret harmonitryk [DE/ha]	Maksimalt antal DE til udspredding på marken uden virkemidler
	N0[ha]	N3 [ha]			
373,96	227,68	146,28	80,44 %	1,13	422,57

Samlet har udbringningsarealerne en harmonimæssig begrænsning på 80,44 % af de generelle harmoniregler. Harmonitrykket reduceres derfor fra 1,400 til 1,13 DE/ha. Dette betyder, at der kun kan udbringes husdyrgødning svarende til 422,57 DE på udbringningsarealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Ved anvendelse af N-udvaskningsreducerende virkemidler kan harmonitrykket på husdyrbrugets udspreddingsarealer øges, såfremt N-udvaskningen til rodzonen holdes på et niveau svarende til udbringning af husdyrgødningen ved reduceret harmonitryk (1,13 DE/ha).

Der er ansøgt om udspredding af kvæggylle (183,45 DE) og kvægdybstrøelse (28,00 DE), kvæggylle afsat ved afgræsning (84,95 DE) og 73,94 DE i svinegylle, jvf. tabel 1, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,23 DE/ha. Som nitratudvaskningsreducerende virkemiddel er anvendt økologisk drift.

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning ved det reducerede harmonitryk, jvf. skema 4. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres ved anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrbrugsgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om økologisk drift og reduceret harmonitryk.

Skema 4. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 0,83 DE/ha og K2 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 1,24 DE/ha ved anvendelse K2-sædskifte og økologisk drift af arealerne.

Scenarier	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	1,13 DE/ha K2-sædskifte	1,23 DE/ha K2-sædskifte Økologisk drift
N-udvaskning fra rodzonen	80,10 kg N/ha	64,60 kg N/ha

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at sammensætningen af husdyrgødningen ikke må afvige fra den ansøgte sammensætning i tabel 1, da husdyrgødningens sammensætning er en vigtig forudsætning for de beregninger, hvorpå Holstebro Kommunes har vurderet ansøgningen. Dog er der ansøgt om fleksibilitet i den modtagne husdyrgødning. Der er ansøgt om tilførsel af svinegylle svarende til 73,94 DE indeholdende 7201 kg N og 1351 kg P. Udskiftning af denne gødningsmængde med kvæggylle, kvægdybstrøelse eller svinedybstrøelse vil medføre en udvaskning til rodzonen på hhv. 63,9, 63,1 og 63,7 kg N/ha, hvilket er lavere end ansøgt drift, hvorfor det vurderes som en acceptabel fleksibilitet. Der stilles derfor vilkår om, at den ansøgte svinegylle kan erstattes med kvæggylle, kvæg-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

dybstrøelse eller svinedybstrøelse, såfremt der ikke modtages husdyrgødning indeholdende større næringsstofmængder end den ansøgte svinegylle.

Udspretningsarealerne udgør 1 ‰ og 6 ‰ af oplandet til hhv. Nissum- og Stadil Fjorde. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget i sig selv ikke kan påvirke fjorden eller søen væsentligt negativt. Holstebro Kommune har herunder vurderet husdyrbruget i forhold til andre driftsformer, såsom drift ved anvendelse af kunstgødning, hvilket i henhold til Farm-N vil medføre en arealspecifik N-udvaskning på 71,4 kg N/ha, hvilket er større end i det miljøgodkendte projekt, jvf. skema 5.

Skema 5. Farm-N beregning af N-udvaskning fra husdyrbrugets arealer ved ansøgt drift og ved anvendelse af kunstgødning.

	Dyrkning med kunstgødning K2-sædskifte Korrigeret til "0-rest" [kgN/ha]	Ansøgt 1,13 DE/ha K2-sædskifte Økologisk drift Korrigeret til "0-rest" [kgN/ha]
Markoverskud	65,3	83,1
Ammonium tab, afgræsning	0	1,7
Ammonium tab, udbringning, husdyrgødning	0	11,3
Ammonium tab, udbringning, kunstgødning	4,4	0,9*
Denitrifikation, jord	6,3	6,3
Ændring i jordpuljen	-16,8	-1,5
N-udvaskning (kg N/ha)	71,4	64,6

* Farm-N er ikke udviklet til at beregne udvaskninger på økologiske husdyrbrug. Farm-N kan ikke regne med N tildeling under normen og supplerer derfor med handelsgødning. Beregningen er derfor mere illustrativ end

HOLSTEBRO KOMMUNES VURDERING AF PÅVIRKNINGEN AF STADIL- OG NISSUM FJORD

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jvf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse²⁸, reducerer antallet af kvæg/DE og mink/DE. For kvæg og mink skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 45 % mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jvf. høringsbrev af 19.05.09²⁹. Holstebro kommune vurderer, at oplandet omkring Stadil- og Nissum Fjorde som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Basisanalysens del II vurderer, at nitrattilførslen til Nissum Fjord ved udgangen af 2015 vil være på 1.952 ton N, hvilket svarer til en reduktion på ca. 18 % i forhold til niveauet i 2001³⁰. Landbruget bidrager med ca. 83 % af tilførslen af nitrat til Nissum Fjord³¹. I perioden fra 2005-2007 var det

²⁸ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v af 10.07.09.

²⁹ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

³⁰ Heri medregnet mindre korrektioner for tilførsler fra punktkilder. Ovenstående vurdering af N-reduktionen i 2015 er baseret på grove estimater og vurderes at være optimistisk, idet modelberegninger af N-belastning til Ringkøbing Fjord (Oplandsmodel for N-belastning af Ringkøbing Fjord, DHI-rapport juni 2004) har indikeret at flere tiltag i et opland vil have tendens til at "overlappe" hinanden, hvilket med andre ord medfører, at effekten af alle tiltagene ikke slår fuldt igennem.

³¹ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

beregnete gennemsnit af nitratoverskud per ha i oplandet til Nissum Fjord på 71 kg N/ha i Holstebro Kommune³².

Oplandsanalysen for Nissum Fjord konkluderer, at ca. 50 % af det samlede opland er højrisikoarealer for udvaskning af nitrat til vandmiljøet, hvilket de af staten fastsatte nitratklasser langt fra kan honorere, idet disse arealer kun udgør 32 % af oplandet. Modelberegninger i oplandsanalysen indikere, at en fremtidig miljøtilstand, hvor vegetationen er udbredt i størstedelen af fjorden, vil kunne opnås med en reduktion af bl.a. nitrattilførslen på ca. 30 % i forhold til 2001, svarende til ca. 700 ton nitrat. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 ift. i dag). I oplandsanalysen vurderes det, at en fuldt implementeret vandmiljøplan III forventes, at medføre en samlet reduktion på mellem 15-20 % i forhold til 2001. For at opnå en reduktion på 30 % vurderes det i oplandsanalysen, at nitrattilførslen til fjorden skal reduceres yderligere med 250-350 ton N.

Oplandsanalysen for Nissum Fjord konkluderede, på baggrund af modelberegninger, at det ikke var realistisk at sikre en opfyldelse af målsætningen for Nissum Fjord med den daværende administrationspraksis i Ringkjøbing Amt. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at regionplanens målsætning om 2 m sigtedybde i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planerne bør revurderes således, at der opstilles en mere realiserbar målsætning. Det vurderes nødvendigt for at sikre en forbedret miljøtilstand og på sigt sikre opfyldelse af målsætningen for Nissum Fjord, at der satses på en flerstrengt proces, der arbejder for, at der samlet sker en tilstrækkelig reduktion af næringsstofftilførslen.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at Stadil Fjord i relation til de regionplanens opstillede parametre for vurdering af målsætning er i god bedring. Sigtdybde, fosforkoncentration og badevandskvaliteten er generelt inden for det målsatte. Hermed er der grobund for, at arter og naturværdier som ønskes beskyttet med tiden opnår en god bevaringsstatus.

Husdyrbrugets individuelle betydning

Da nitratudvaskningen ved den ansøgte drift ikke overstiger nitratudvaskningen ved anvendelse af handelsgødning, jvf. skema 5, vurderer Holstebro Kommune, at nitratudvaskningen som følge af udbringning af husdyrgødning ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

Da husdyrbrugets arealspecifikke fosforoverskud er 1/3 lavere end det gennemsnitlige fosforoverskud i oplandene, og at overskuddet efter ændringen af dyreenhedsdefinitionen vil falde til under 3 kg P/ha, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

Udvidelsens kumulative effekt

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget i oplandet til Nissum Fjord, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering af husdyrgodkendelser i oplandet til Nissum Fjord samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegnings-

³² CTtools.

grundlaget. Holstebro Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår er tilstrækkeligt til at fremme miljøtilstanden for Nissum- og Stadil Fjord.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets arealdrift er forenelig med naturområdernes sårbarhed og kvalitet, sammenfattende vurderes det, at områdets integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets arealdrift.

GRUNDLAGET FOR FORHÅNDSVURDERINGEN

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdernes natur og miljøforhold, områdernes sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinier fra Regionplan 2005, CTtools, basisanalyse for N 65 og 66 samt miljødata fra STOQ.

Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til Nissum- og Stadil Fjorde. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur om miljø, er baseret på dels datamateriale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen eller dens udbringningsarealer:

Småflagermus:

På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Birkemus:

Arten forekommer nær den nordlige del af Nissum Fjord, men er ikke registreret så langt sydpå som her.

Odde:

Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben:

Er i 2005 registreret langs vestkysten ved Vedersø og Husby, men kommunen har ikke kendskab til registreringer nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø:

De to første arter er ikke registreret i området. Det er sandsynligt, at spidssnudet frø lever og yngler i vandhuller nær udbringningsarealerne.

Grøn kølleguldsmed:

Arten forekommer udbredt i Storå og Karup Å, men vurderes ikke at blive påvirket af projektet så længe reglerne for gødningshåndtering overholdes. De øvrige insektarter på Habitatdirektivets bilag IV formodes ikke at forekomme i Vestjylland.

For nærværende er arterne ikke registreret i området, men såfremt bilag IV-arterne verificeres i området, stilles vilkår om, at der skal etableres en 10 meter gødskningsfri zone omkring vandhuller på udbringningsarealerne tilhørende projektet Skorkærvej 16.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt negativt.

GRUNDVAND

Udbringningsarealerne vest og syd for Madum Kommuneplantage, samt nord for Ulfborg by ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, vandindvindingsopland til vandværk, hygiejnezone for vandværksboringer og nitratfølsomt indvindingsopland, jvf. bilag 12.

Udbringningsarealerne nord for Madum Kommuneplantage op til Ulfborg by og øst for Ulfborg by ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomt indvindingsopland. Endvidere ligger udbringningsarealerne øst for Ulfborg by indenfor vandindvindingsopland til Ulfborg Vandværk. Arealerne ligger udenfor hygiejnezone for vandværksboringer. Arealerne mellem Tvind Skolerne og Stabyvej er udpeget som skovrejsningsområde.

Der vurderes i det følgende kun på udbringningsarealerne nord for Madum Kommuneplantage til Ulfborg by og øst for Ulfborg by, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Terrænkoten for udbringningsarealerne ligger i kote mellem 10,5 og 20 meter. Ved udbringningsarealerne er der et lerdække på 0 meter over grundvandsmagasinet. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis mellem 10 og 15 meter

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

og mellem 5 og 14 meter, begge faldende fra øst mod vest til nordvest. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet til næsten ingen strømning fra det øvre magasin mod det dybe magasin.

Der er en del boringer omkring udbringningsarealerne som bruges til husholdning (1-2 husstande) og markvanding. De fleste af boringerne er ikke dybere end 35 meter. I en enkelt boring ses et lerdække på 9 meter, ellers ses der i boringerne et lerlag på mellem 0 og 5 meter.

Ved arealerne er der altså ud fra den nuværende viden en ringe naturlig beskyttelse af grundvandet i form af et tyndt lerdække. Der forventes derfor at ske strømning af stoffer fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune vurderes det, om udbringningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke foreligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af området endnu. De pågældende udbringningsarealer ligger i et område, som endnu ikke er kortlagt, og det præcise område for en indsatsplan er dermed ikke fastlagt.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på arealniveau er 48 mg/l ifølge ansøgningsmaterialet, hvilket overholder kvalitetskravet i EU's grundvandsdirektiv med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår til sikring heraf, jvf. afsnit om nitrat.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som endnu ikke er implementeret i dansk lovgivning, og bliver det først med Vandplanerne i december 2009. Af grundvandsdirektivet fremgår det, at medlemslandene senest 22. december 2008 skal fastsætte tærskelværdier, som skal være gennemført i medlemslandene inden 16. januar 2009. Dette arbejde er forsinket.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet, og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Situationsplan

Målestoksforhold 1:2000

Bygningsanvendelse 2. udgave

- nuværende bygninger
- fremtidige bygninger

2009	
Gunnar Vad Jørgensen Skorløkkevej 16, Madum 6990 Ulfborg Tlf: 9749-2565	Udarbejdet af: Rikke Mogensen Dato: 12-10-09
Udarbejdet i Natures Møkkort	

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

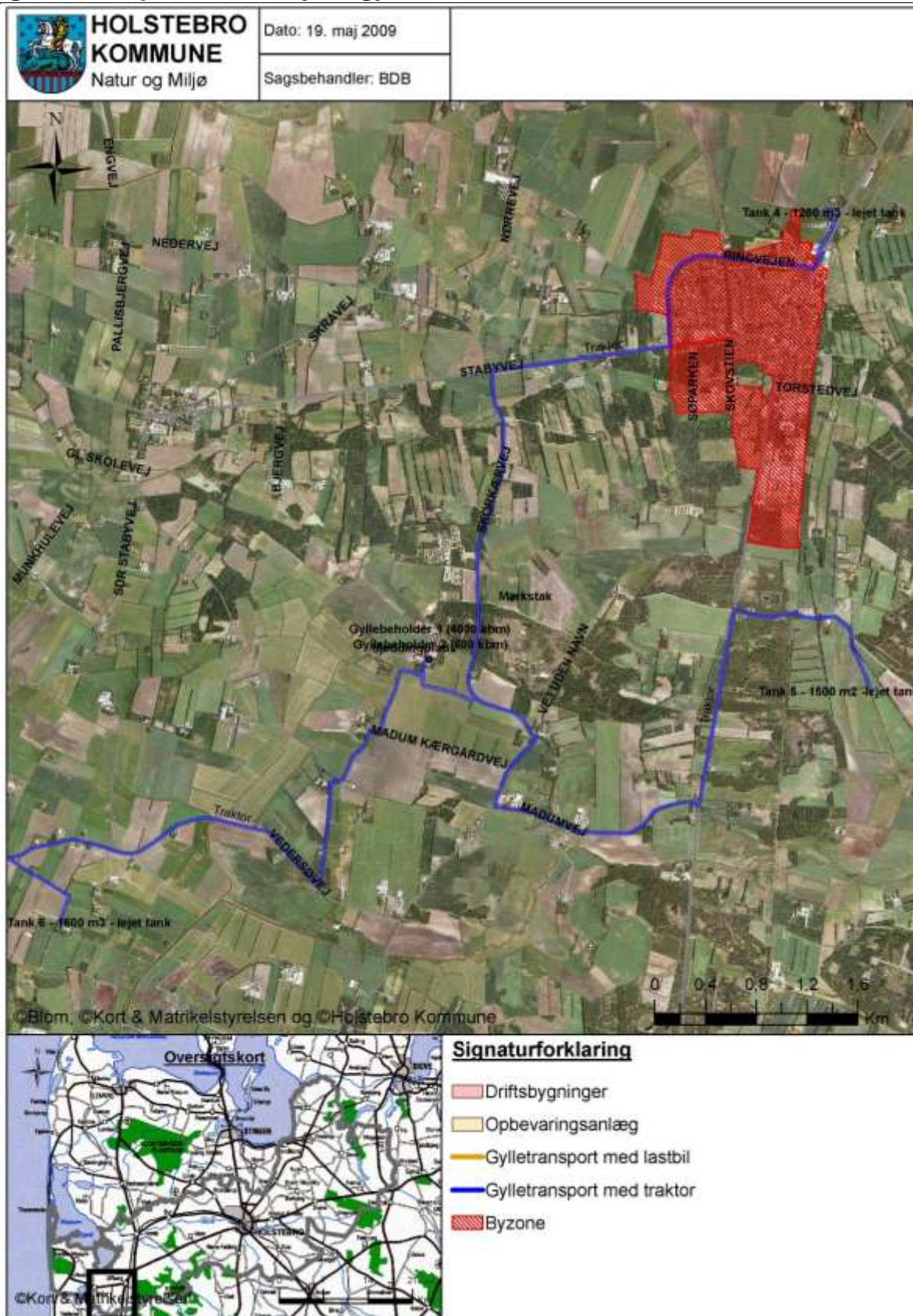
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Beliggenhedsplan**TEKNIK OG MILJØ**

Natur og Miljø

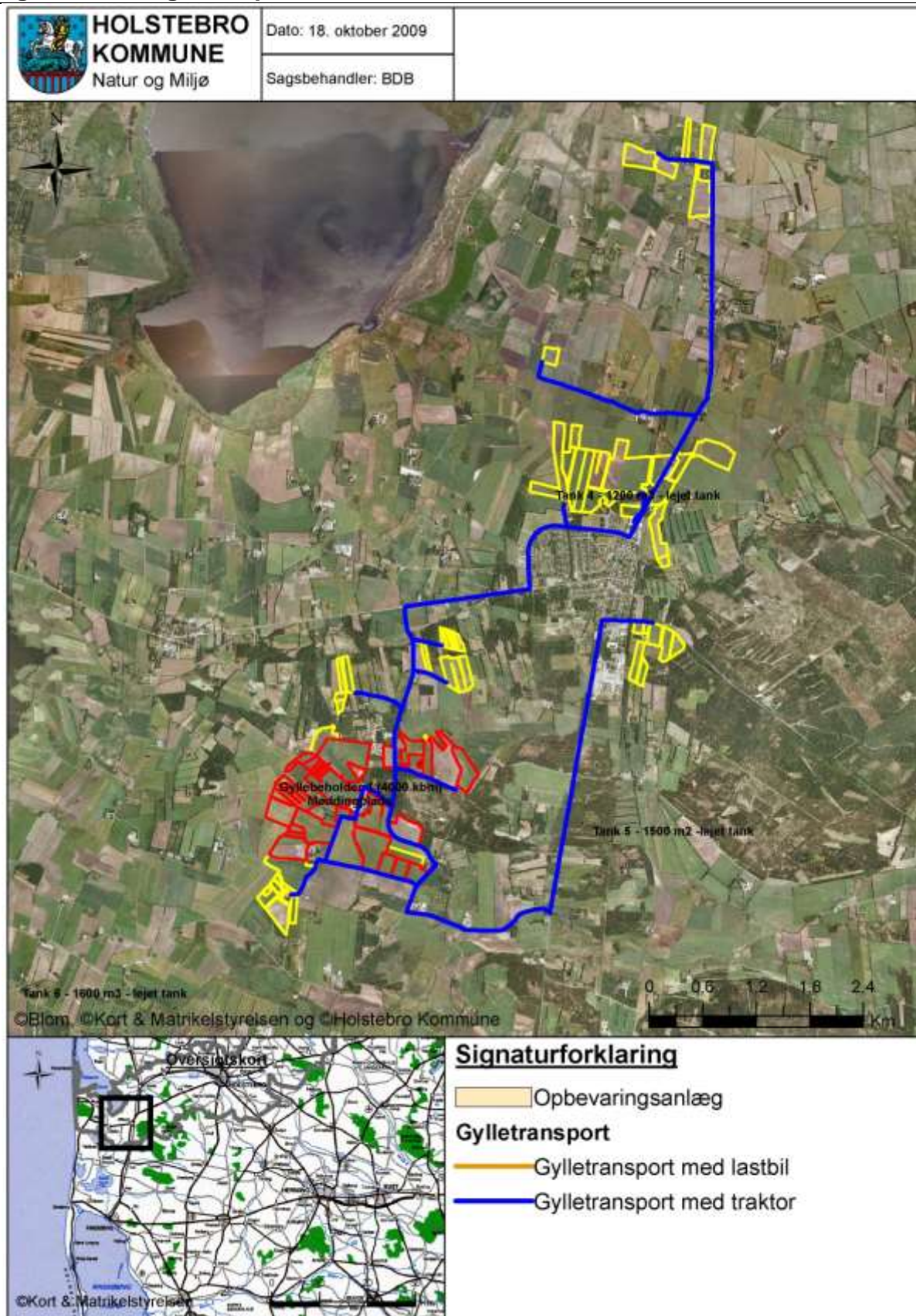
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Transportruter til lejede gyllebeholdere

TEKNIK OG MILJØ

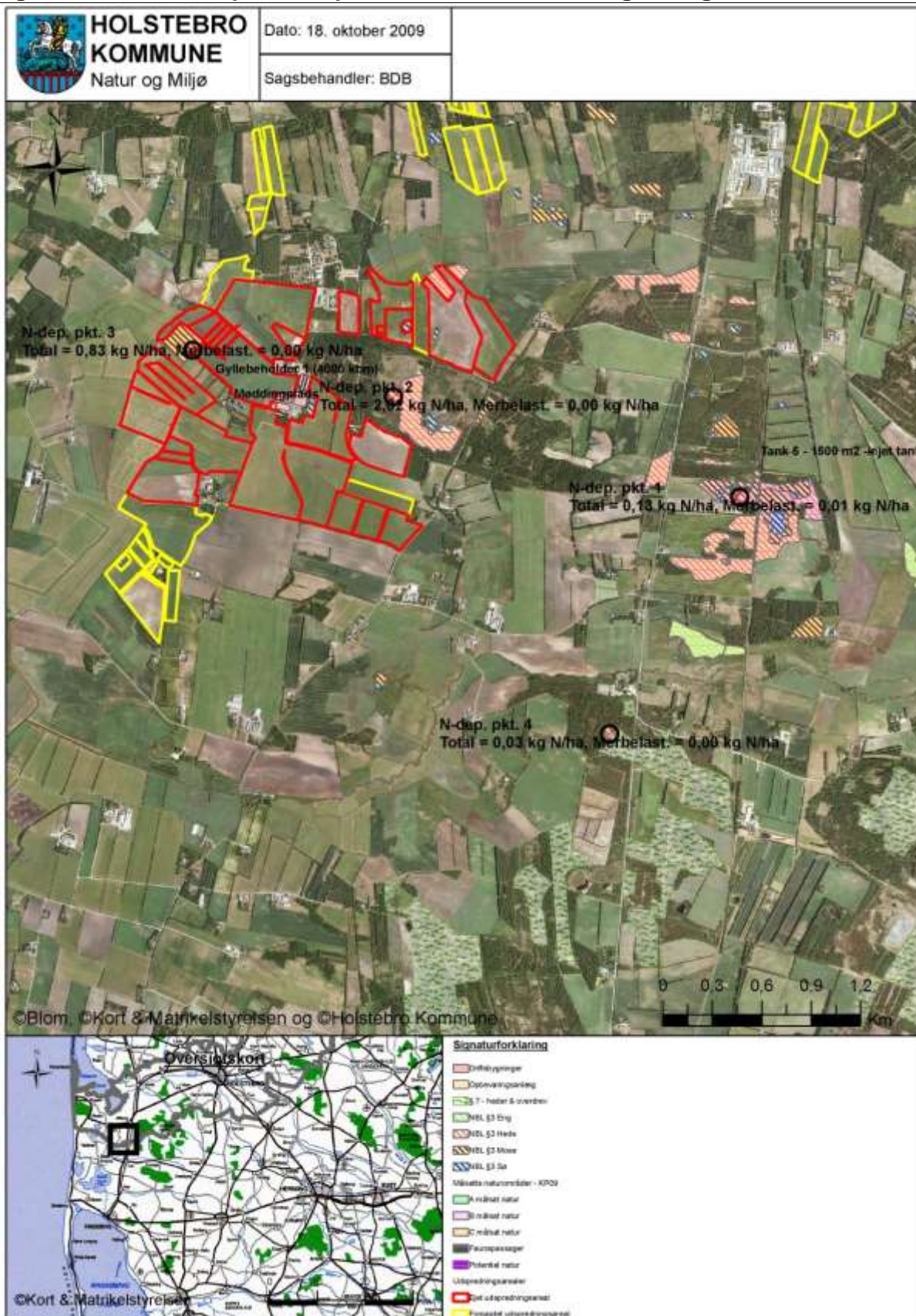
Natur og Miljø

Bilag 4 – Gødningstransportruter**TEKNIK OG MILJØ**

Natur og Miljø

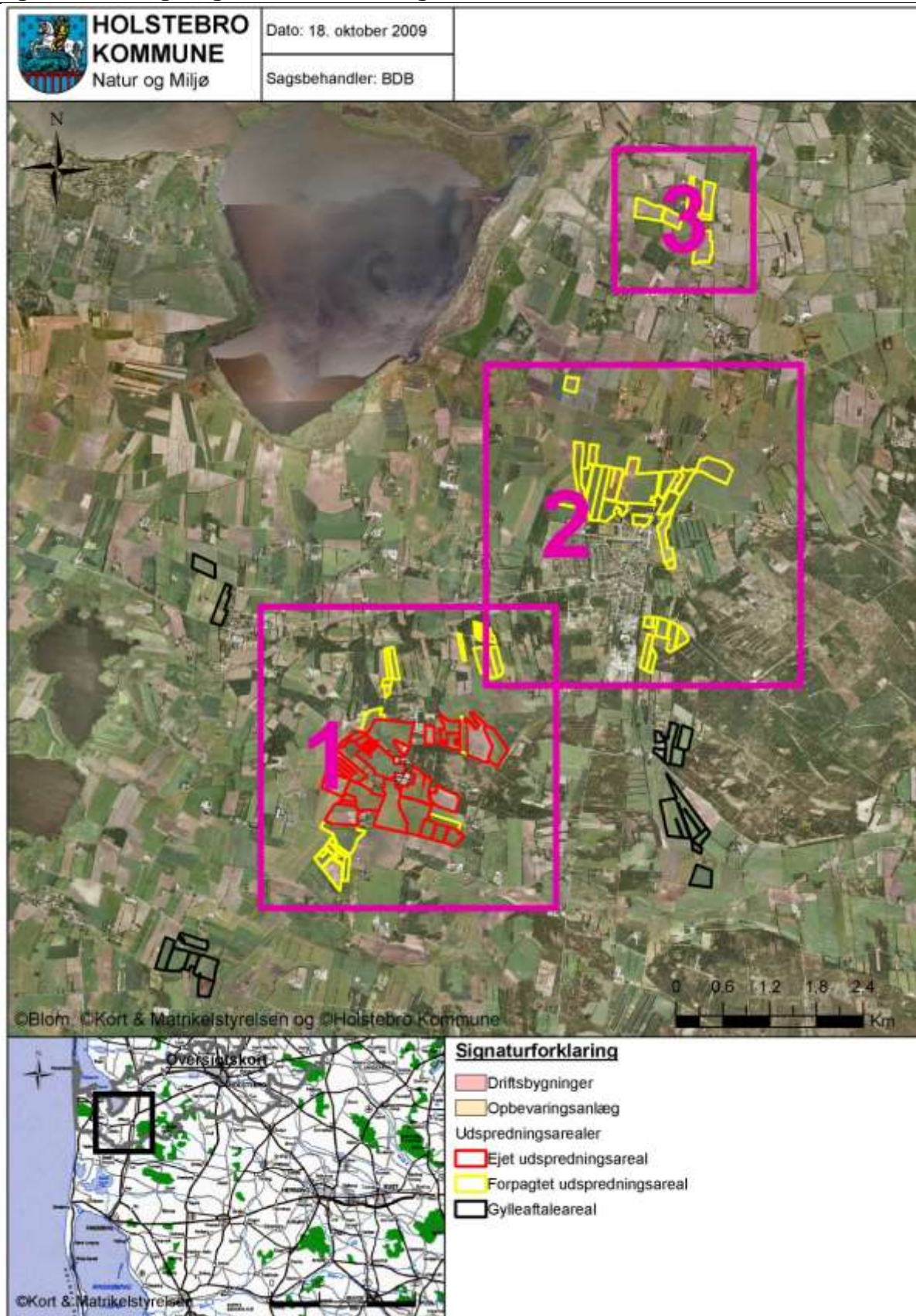
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Ammoniakdeposition på naturområder omkring anlæg

TEKNIK OG MILJØ

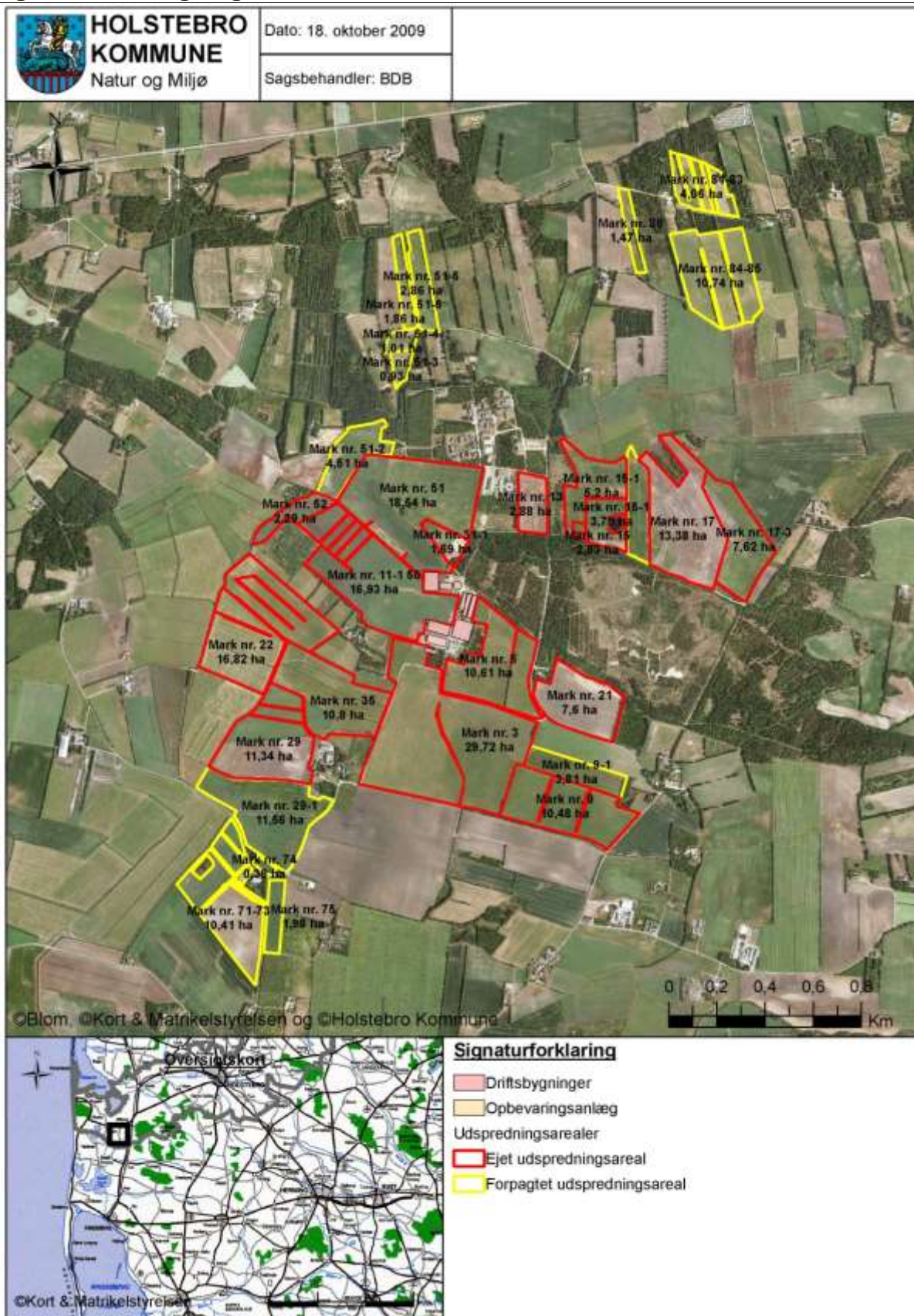
Natur og Miljø

Bilag 6 – Udbringningsarealer - oversigtskort**TEKNIK OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6/1 – Udbringningsarealer – kortudsnit 1

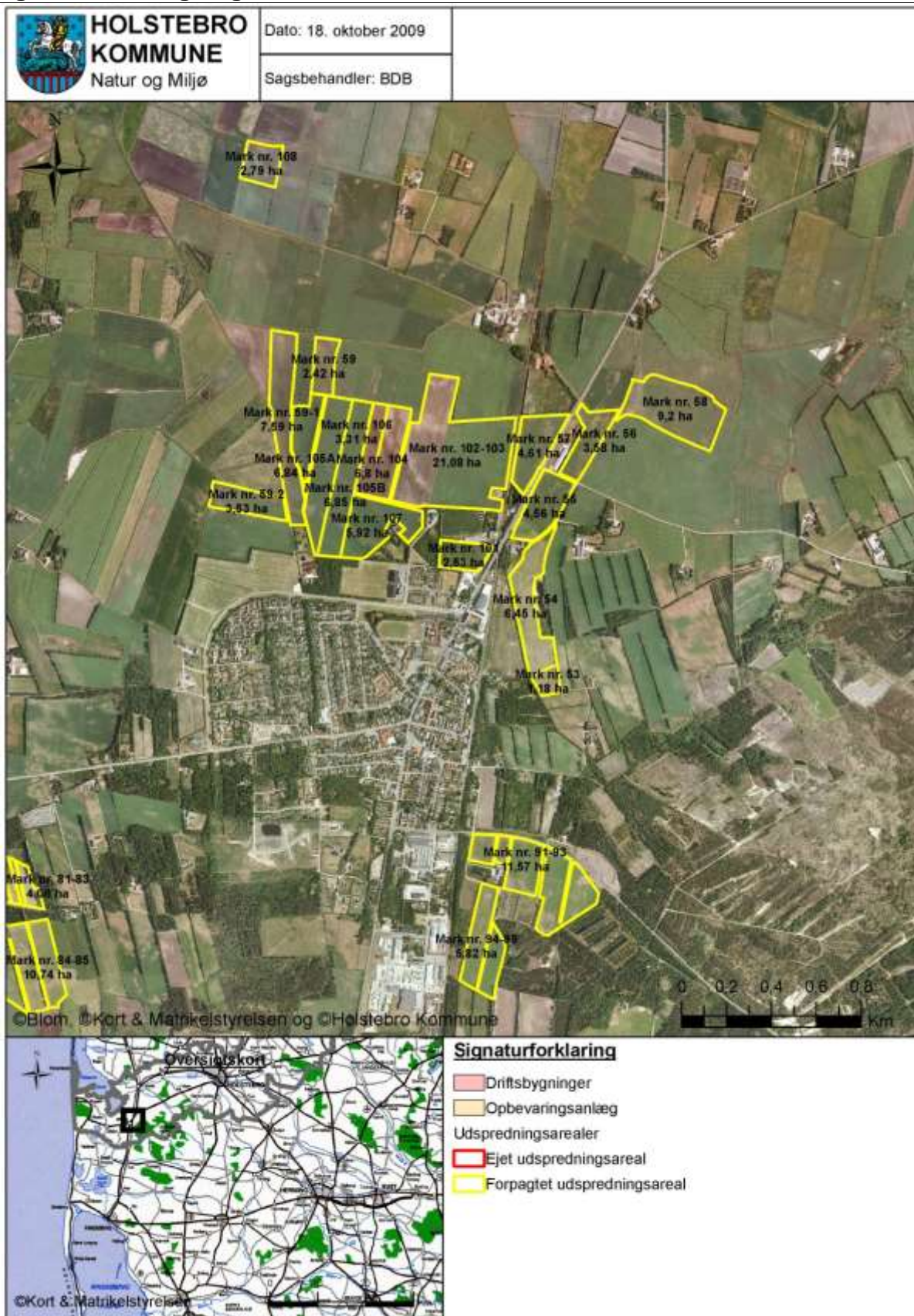

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

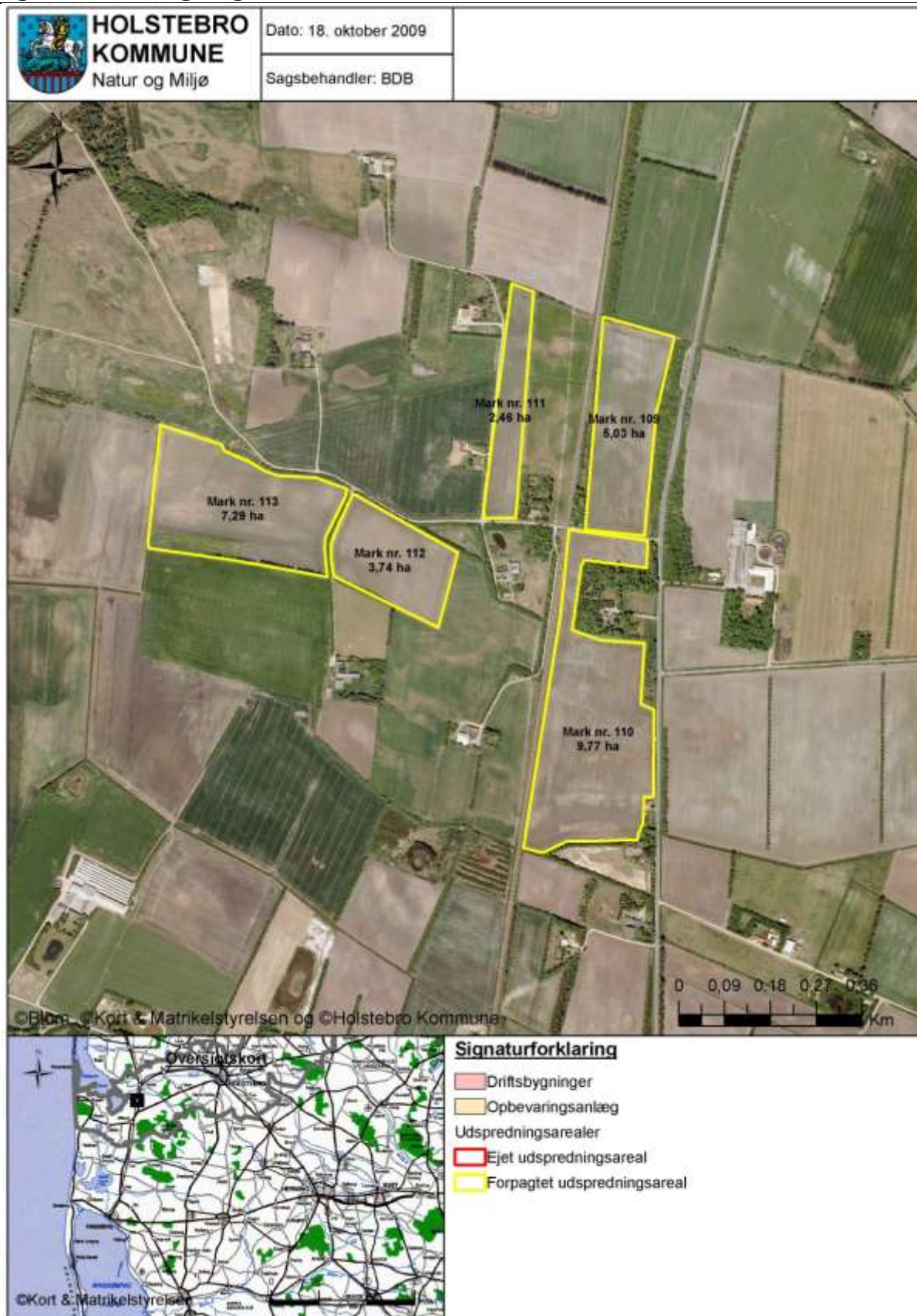
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6/2 – Udbringingsarealer – kortudsnit 2

TEKNIK OG MILJØ

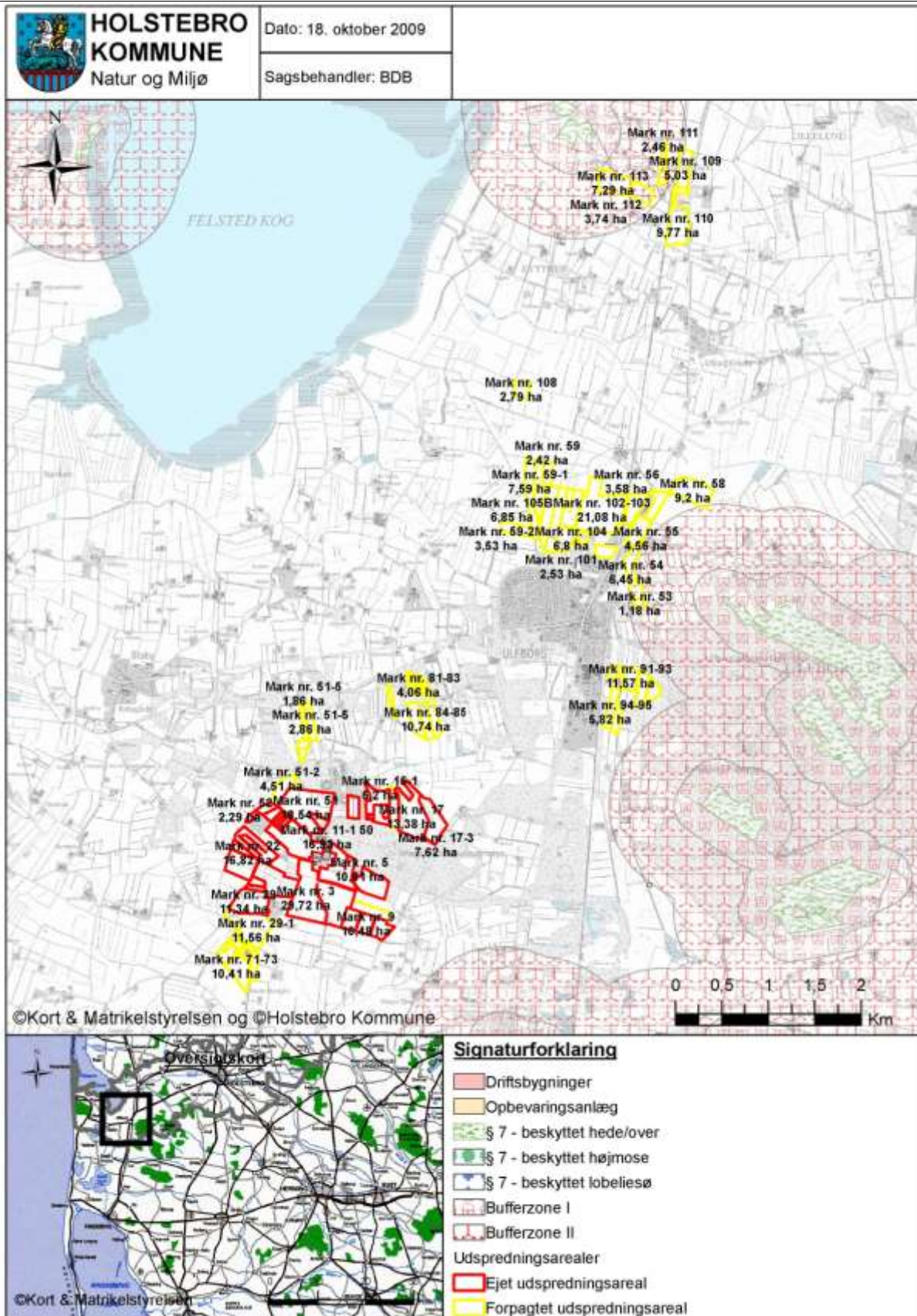
Natur og Miljø

Bilag 6/3 – Udbringingsarealer – kortudsnit 3**TEKNIK OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

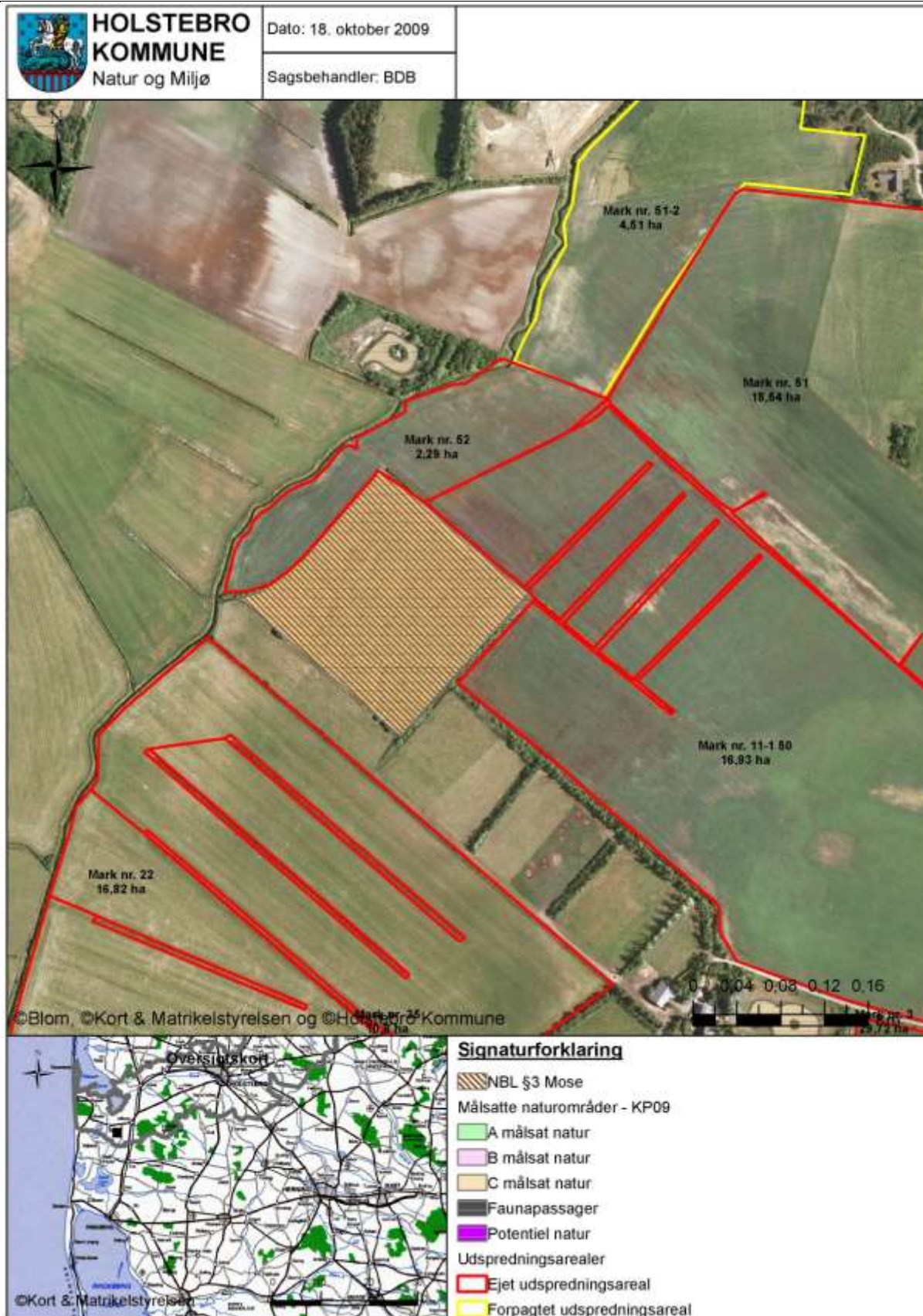
Bilag 7 – Udbringningsarealer, § 7 naturtyper og bufferzoner

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 8 – Udbringning af husdyrgødning og § 3 - naturområde

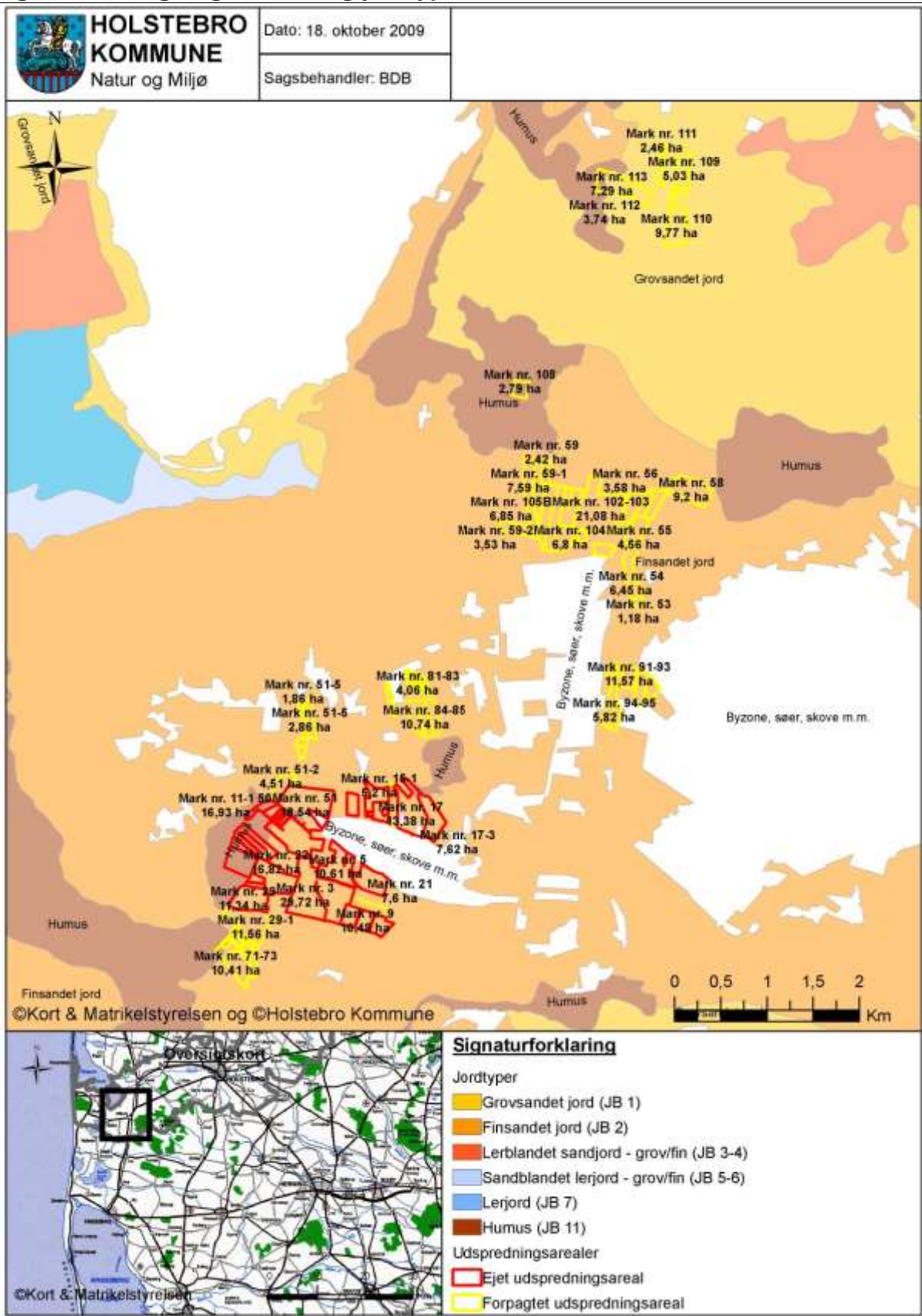

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

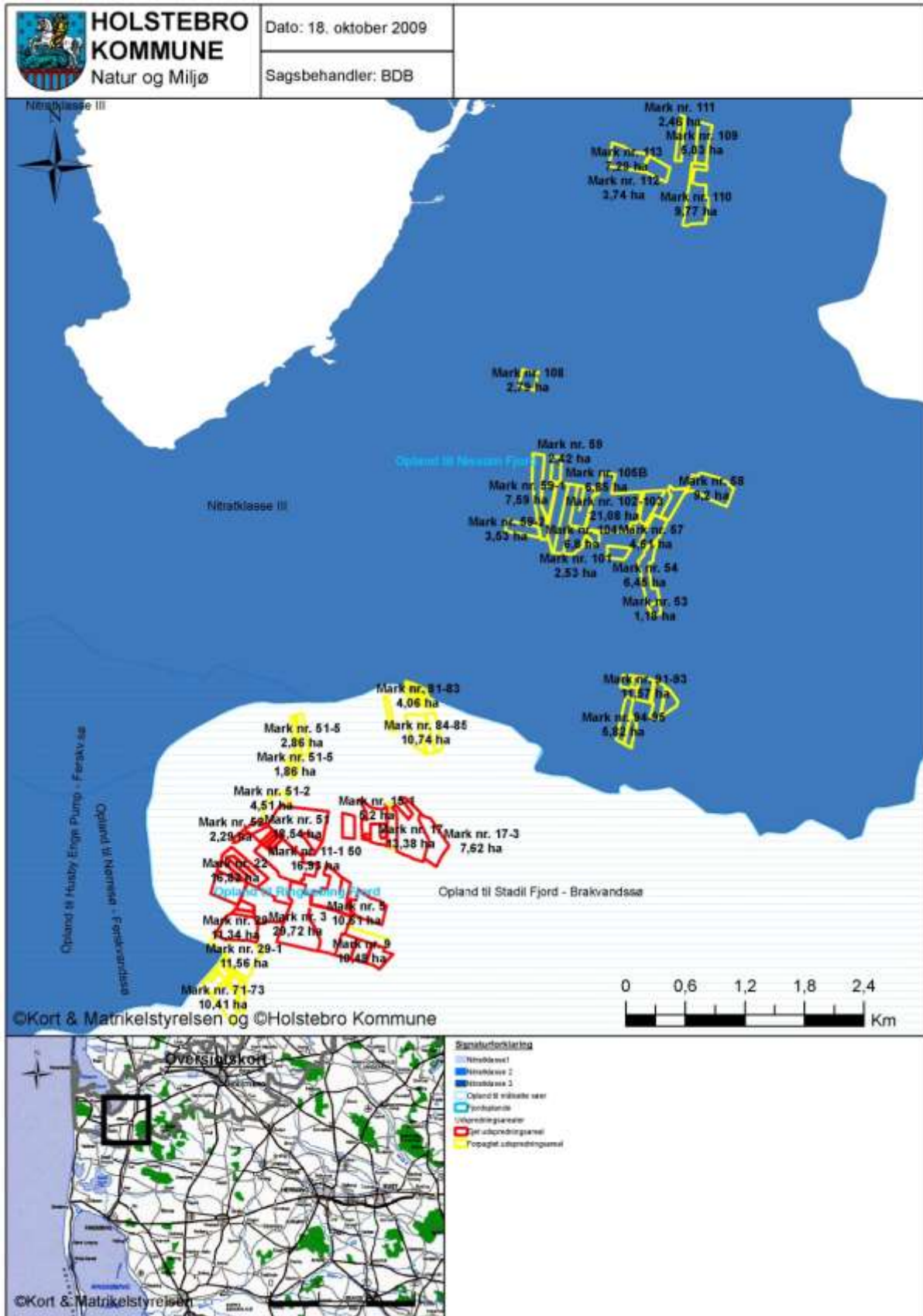
Bilag 9 – Udbringningsarealer og jordtyper

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

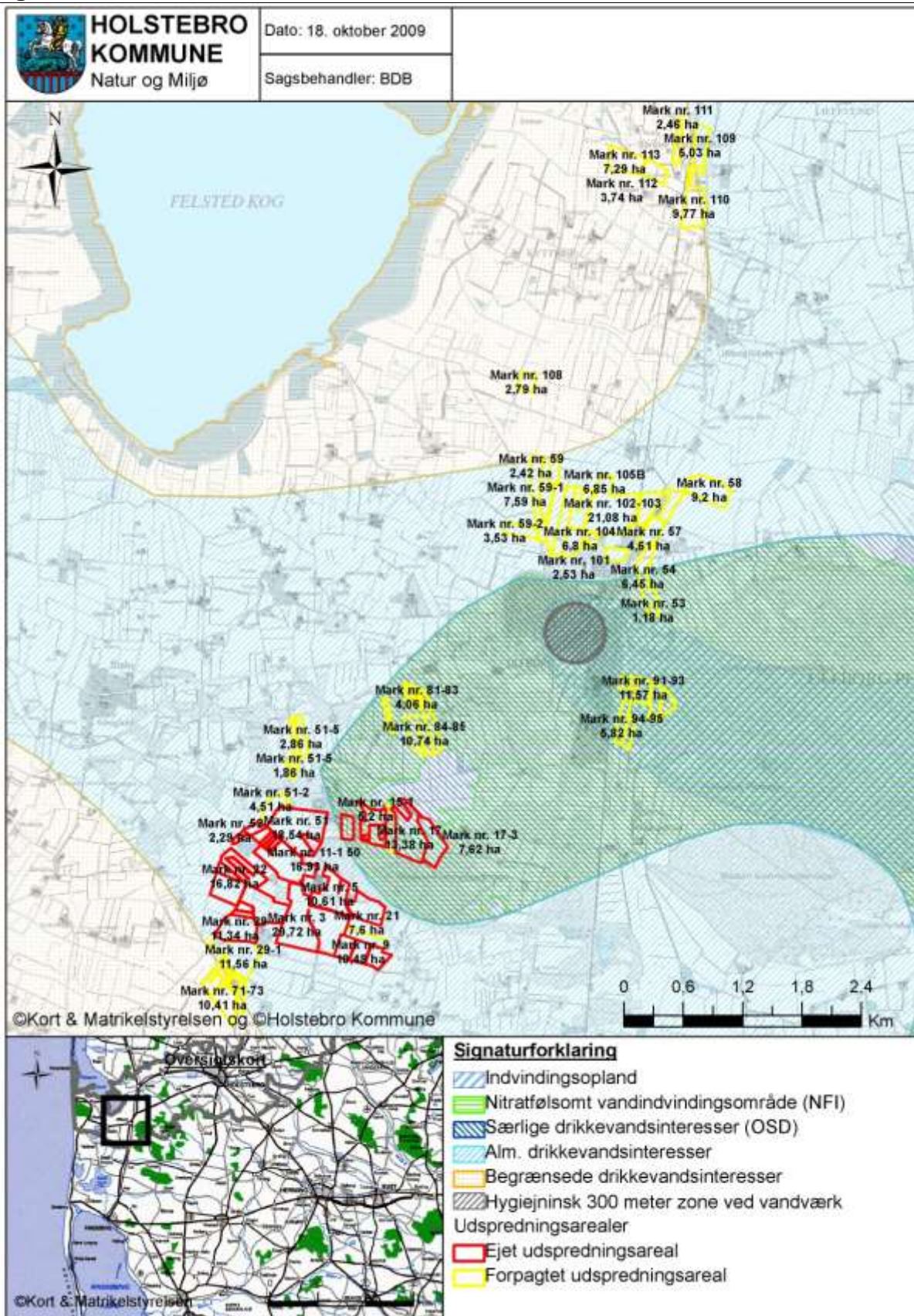
Bilag 11 – Nitratklasser

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 12 – Grundvand

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 13 – Driftsjournal - del 1 / 2

Vedrører bl.a. vilkår 2, 5, 8, 11, 18, 19, 30, 31, 32 og 34.

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL					
Egenkontrol 01/08-31/07	Maksimalt antal DE	antal dyr	anta/DE	DE	± DE
Mink, årstæver					
Malkekøer, tung race, årskøer					
Småkalve, tung race, 0-6 mdr.					
Kvier, tung race 6-25 mdr.					
Tyrekalve, tung race 0-6 mdr.					
Mink, årstæver					
Malkekøer, tung race, årskøer					

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkens placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Driftsjournal - del 2 / 2

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF EJENDOMMEN			
	Dato	Tiltag	Tiltag
Gennemgang af ejendommen af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND...	Januar kvartal			April Kvartal			Juli Kvartal			Oktober kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												

DRIFTSFORSTYRELSE		
Beskrivelse	fra dato	til dato
Skrabere over gyllekanaler		
...		

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø